PN-ACG-161
102853

THE STAR PROJECT

of

Delphi International

Strategies, Training and Advocacy for Reconciliation

PN-ACG-161
102853

Fe-mail ZA ZNALICE

THE STAR PROJECT
of
Delphi International

Strategies, Training and Advocacy for Reconciliation

Fe-mail za znalice
Izdavac STAR Project, Delphi International

Uredile Kathryn Turnipseed, Jill Benderly, Jelica Todosijevic

Prevela Tessie Junker

Oblikovale Sanja Ivekovic i Sanja Bachrach/Kristofic

Tisak X-PRESS, Zagreb

Naklada 500 Komada

Posebne zahvale urednice Kathryn Turnipseed

Željela bih zahvaliti svim ženama s kojima sam radila posljednje dvije godine i priznati njihovu hrabrost, odanost pravičnosti, toplini i kreativnosti, koje su mi posluzile kao inspiracija u unaprijedile moja predavanja

Posebne zahvale Ela Grdinic, Vesna Terselic, Dinka Masic, Ivana Macek, Duska Andric Ruzicic, Vesna Kesic, Vanja Nikolic, Mica Mladineo Desnica, Madeline Greene, Alexandra Jones, Zvijezdana Schulz, Sabine Stampfel, Joan Korenman, GeekGirls, Eric Backman, Ognjen Tus, Srđan Dvornik, Burkie Pranke, Akan Ismail, te ostalim clanovima ZaMir tima

Zahvala za ilustracije Geltner Graphics
iz vodiča "Web for women"

Hvala svima koji su sudjelovali pri izradi ovog vodica

Zagreb, 1997

Zahvaljujemo US Agenciji za Međunarodni Razvoj na
financiranju produkcije ovog vodiča
Ovaj vodič uredile su članice STAR projekta pa izjave i mišljenja ne moraju
odražavati stavove U S A I D a

SADRŽAJ

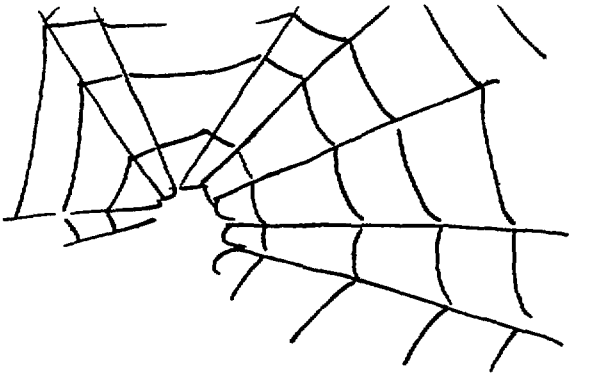

I Uvod u kompjutersko umrežavanje 5

II Što je INTERNET? 8

III E-MAIL, beneficije i stil 13

IV Što su KONFERENCIJE, NEWSGROUPS, MAILING LISTE i izvori 18

V Ostale Internet usluge 25

VI ZTN - ZaMir Transnational Network 28

VII Kompjutersko umrežavanje i NVO 31

VIII E-mail adrese svjetskih ženskih NVO-a 34

IX Žene i tehnologija 38

X Komunikacija i ljudsko pravo 41

XI Ženski program angažiranja za kompjutersko umrežavanje 45

XII Učestala pitanja i odgovori 48

XIII Rječnik 54

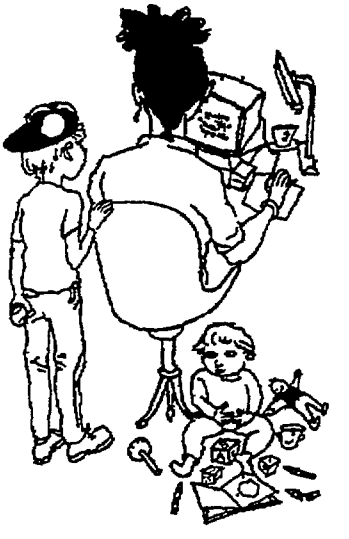

UVOD U KOMPJUTERSKO UMREŽAVANJE

Kompjutersko umrežavanje je neophodno pri radu nevladinih organizacija (NVO) jer omogućava učestalu komunikaciju između ureda, osoblja i suradnika Novosti koje su poslane preko ovako velike mreže, često su jedini pouzdani izvor informacija konfliktnih situacija - na primjer, u zimi 1996 kada su aktivisti iz Beograda svakodnevno dijelili izvještaje o demonstracijama protiv režima Osim toga, kompjutersko umrežavanje, za lokalne aktiviste je dobar način povezivanja sa grupama-istomišljenicama Susrečući se sa kritičnim situacijama u svijetu, kao što su spriječavanje rata, iskorjenjavanje siromaštva i zaštita ljudskih prava, žene su sposobne i moraju uvježbati odlučno i snažno vođenje koje uključuje druge Moćne beneficije kompjuterskog umrežavanja podržavaju ove napore

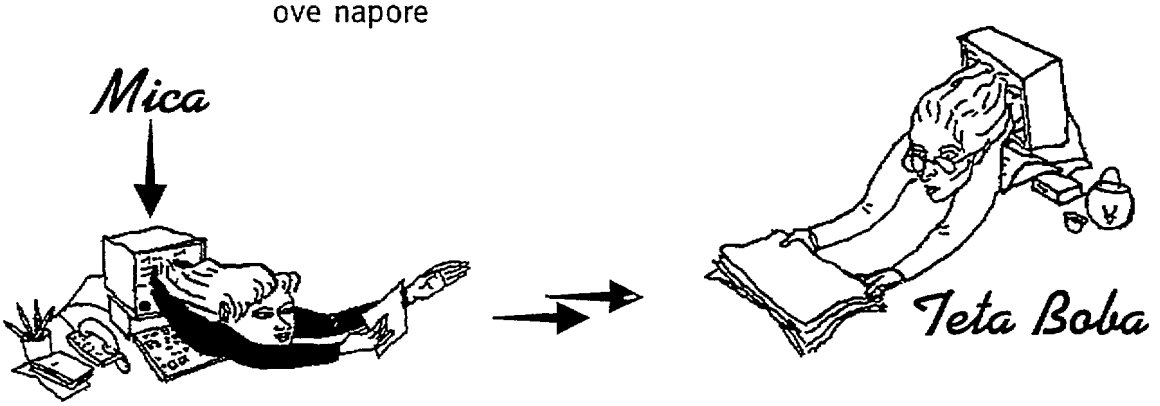

Ovaj vodič sadrži pregled kroz **elektronsku poštu** ili **e-mail** i **Internet**, za žene koje se žele naučiti služiti kompjuterskim umrežavanjem kako bi mogle pokretati javna mišljenja, graditi koalicije, dijeliti ideje, prikupljati novac, komunicirati sa prijateljima, rođacima Neki izrazi u ovom vodiču biti će vam potpuno novi Označili smo riječi koje se spominju po prvi put i možete ih naći u rječniku

Komunikacije i informacije igraju značajnu ulogu u svakom carstvu socijalnog, političkog, kulturnog i ekonomskog života Kompjutersko umrežavanje omogućava nama, koji živimo izvan dominantnih struktura, proizvodnju i distribuciju informacija Svi mi možemo nadmašiti cenzorstvo profitnih medija i onih koje kontrolira država Možemo iznijeti na vidjelo nasilje koje je ukopano u tišini komercijaliziranih medija i ostalih patrijarhalnih institucija Internet nudi prostor gdje možemo

otvoreno dijeliti lokalne, svakodnevne realnosti naših života i imenovati one izvore koji nas pritišću Na taj način Internet može funkcionirati na demokratski način i omogućiti šire su djelovanje žena u utvrđivanju problema sa kojima se trenutno susrecemo i stvarima koje želimo promijeniti
Kada nam se da mogućnost, mi žene smo kompetentne te kreativno koristimo i razvijajmo tehnologiju Ipak, većina žena se susreće sa spolnim predrasudama, koje stvaraju barijere i onemogućavaju nam upotrebu kompjuterske tehnologije Ovaj vodič je napravljen tako da odgonetne Internet i da unaprijedi vaše znanje o tome kako e-mail funkcionira, te kako e-mail staviti u širi okvir komunikacija i ljudskih prava On će vas potaknuti na kreativno razmišljanje o tome kako žene mogu korisititi e-mail u svrhu društvenih promjena i unapređenja žena Dok neke žene imaju potpuni pristup Internetu, druge nemaju, pa je ovaj vodič usmjeren na e-mail i **konferencije** jer su te usluge dostupne na svim kompjuterskim mrežama u zemljama bivše Jugoslavije

Praktički nema ograničenog broja stvari koje možete istraživati pomoću e maila ili Interneta, a ovaj vodič dati će vam bazično znanje i korisne informacije
Ako ste ozbiljne u namjeri istraživanja Interneta, otiđite na tečajeve, zamolite prijatelje da vas nauče i podjele s vama svoje vještine, čitajte knjige i u mirnim trenucima sanjarite o tome što sve možete učiniti kompjuterskim umrežavanjem

Za ženu je učenje korištenja kompjuterskog umrežavanja osposobljavanje, ključ za izvlačenje najviše od onoga što ste od lučile, kreativnost, strpljivost i postojanost
Najbolji način da naučite, je vježbanje Uključite kompjuter i igrajte se Ne brinite se ako radite greške - to je dio učenja Nadamo se da ćete se zabaviti koristeći se e-mailom i da ćete se same priključiti mrežama da bi podržale ono što utječe na naše živote

"Lakše je naučiti aktivistice da postanu tehnički stručne, nego što je tehnički stručne da postanu aktivistice"

- Gisele Mills, APC partner trenerica -

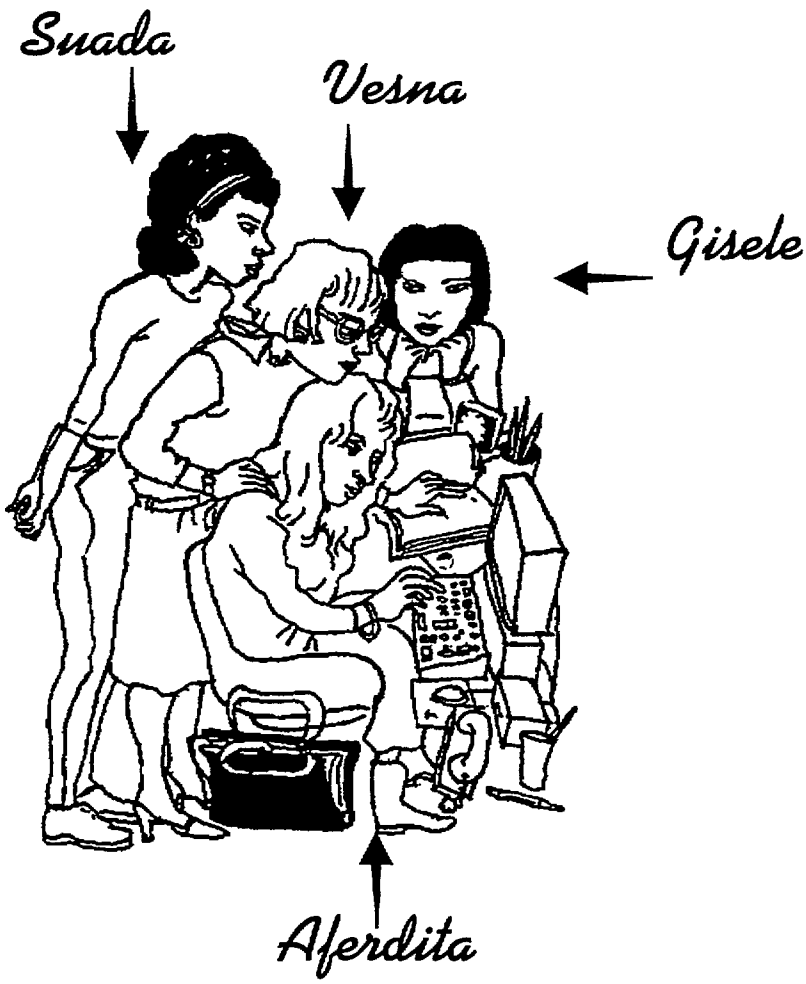

INTERNET

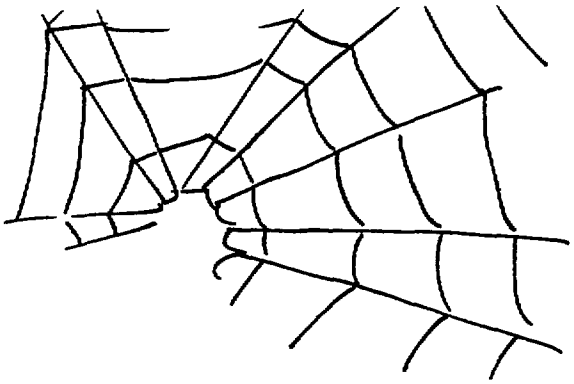

Što je Internet?

Internet je svjetska **mreža kompjuterskih** mreža koje komuniciraju jedna s drugom Individualci i institucije imaju pristup raznim izvorima i informacijama kroz usluge Interneta, što uključuje e-mail, konferencije, **Telnet, transfer dokumenata, Gopher, Archie, Veronica, Wide Area Information Service (WAIS), i World Wide Web (WWW)** Služeći se ovim uslugama, možete vrlo brzo razmjenjivati pisma, izvještaje i ostale tekstove, dokumente, software, slike, čak i zvukove, unaprijeđujući svoju sposobnost zauzimanja za socijalna pitanja na bazi zajednice ili na globalnoj razini

Od kuda dolazi Internet?

Internet se razvio iz američke ratne tehnologije, kada su vođe osjetile da je to neophodno za strukturu vojne komande kako bi preživjeli nuklearni napad Dizajnirani sistem bio je kompleksno međusobno spajanje kompjutera u mrežu koja je jednaka sistemu nacionalnih cesta - postoji više načina da stignete na određeno mjesto Ako naiđete na cestu koja se popravlja, možete odstupiti od vašeg originalnog plana i stići na istu destinaciju koristeći se drugim putem

Danas u svijetu postoje stotine tisuća kompjutera priključenih na Internet Stoga ta decentralizacija i jednostavan pristup, onemogućava jednu osobu da posjeduje Internet, da ga ukine ili da upotrijebi restriktivne mjere, kao što je cenzuriranje

Mnogi od nas su manje zainteresirani za tehnologiju samu po sebi, nego za beneficije koje nam nudi Kompjuterska mreža Interneta vam nudi mogućnost pristupa informacijama, kada su vam potrebne, isto kao i mogućnost podjele interesa ili važnih stvari sa ljudima, bez obzira gdje oni žive Neki dokument možete slati nekoliko ljudi u isto vrijeme, možete slati i poruke prijateljima u svijetu, a sve to u nekoliko minuta Kompjutersko umrežavanje osigurava da se oni koji trenutno rade

u izolaciji grupiraju i okupe oko specifičnog problema, diskutiranje i organiziranje zajedničke akcije, te povećavanje našeg potencijala za utjecaj na javna mišljenja i političke odluke

Tko se služi Internetom?

Internetom se služe milioni ljudi, od čega je manje od 1/3 žena To je očitovano samim početkom nastanka Interneta, koji je bio dizajniran za vojne i znanstvene institucije u kojima većinu čine muškarci Dok se veselimo povećanju sudjelovanja žena, s druge strane, posljednjih godina nismo u potpunosti zastupljene i susrecemo se sa barijerama na osnovi spola, u sudjelovanju u dizajnu, razvoju i održavanju kompjuterskih mreža

Još jedan pogled na statistiku, upućuje na to da većina korisnika Interneta (muškarci i žene) živi u sjevernoj Americi, Evropi i Australiji, odražavajući globalni ne-balans u izvorima U svijetu, manjina ljudi može koristiti Internet - ovisno o opremi, tehnološkoj i komunikacijskoj infrastrukturi - zahtjevima, jezičnim barijerama, troškovima i potrebom za trening Povrh toga taj sistem pospješuje nejednak pristup, favorizirajući one koji govore engleski jezik jer je većina informacija dostupnih preko Interneta napisana na engleskom jeziku Bez angažiranja i opreznosti, Internet proširuje razdor između "bogatih" i "siromašnih" Bez obzirnosti i pristajanja na proširenje pristupa Internetu kroz margine svih društava, nastaviti će se sa opskrbljivanjem statusa i izvora već privilegiranima

Da li su sve kompjuterske mreže iste?

Kompjuterske mreže na Internetu variraju po veličini - od malih, **laptop** kompjutera, koji mogu operirati iz nečijeg doma, do velikih, **desktop** kompjutera kojima se koriste fakulteti i neprofitne organizacije Varira i pružena usluga, od mreže do mreže, ovisno o dostupnoj opremi i pretplati na određenu mrežu

Na primjer, u Hrvatskoj, mreža SRCE, osigurava cijelo područje Internet usluga, dok Zamir Transnational Network (ZTN) koristi

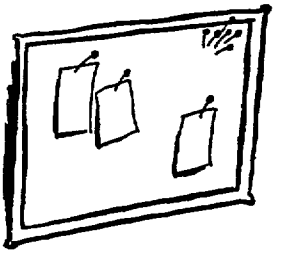

bulletin board system (BBS), razmjenjujući e-mail poruke sa drugim BBS-ima i Internetom, **ali** ne nudi Telnet ili direktan pristup na mrežu Archie i World Wide Web (WWW) Pretplata na ZTN je manja nego na SRCE

Svjetske mreže su kategorizirane kao vladine (government) - (gov), edukacijske (edu), komercijalne (com), vojne (military) (mil), određene zemlje (npr DE Njemačka), organizacije koje ne ulaze u nijednu kategoriju (org) i organizacije koje umrežuju

Koju mrežu izabrati?

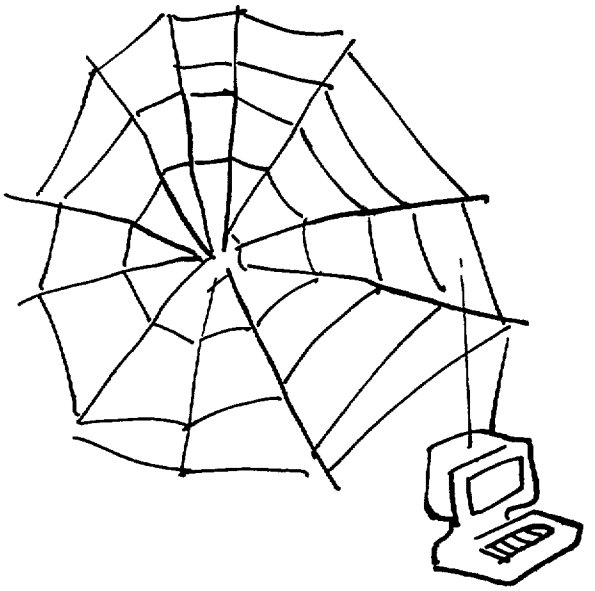

Kao i mnoge stvari u životu, izabrati ćete mrežu ovisno o tome što vam je potrebno i što si možete priuštiti Uzimajući u obzir ciljeve komunikacije i budžet, procijenite koja mreža bi zadovoljila vaše potrebe Koje informacije trebate primati i davati? Što vam je potrebno na kompjuterskoj mreži e-mail, konferencije, **on-line baza podataka**, WWW? Da li sistem zadovoljava vaše kompjuterske vještine, **hardware** i **software**? Nekim mrežama se lakše služiti, a neke imaju bolju podršku Izvažite vaše potrebe sa jednostavnošću upotrebe, podrške, usluga i cijene pretplate

Ako imate vremena i vještinu, možete probati različite mreže i isprobati njihovu uslugu i cijenu s obzirom na vaše potrebe Trgovine kompjuterima, prijatelji i kolege su dobar izvor informacija o dostupnim mrežama

Kako mogu pristupiti e-mailu ili Internetu?

Da bi se koristili e-mailom ili Internetom, dobiti ćete e-mail **račun** na **on-line servisu**, koji vam daje **poštanski sandučić** i **e-mail adresu** Da bi to napravili, potreban vam je

1 kompjuter sa komunikacijskim software-om
2 **modem**
3 telefonska linija
4 novac - za telefonski račun i pretplatu

5 STAV - vecina žena nije imala priliku učiti o kompjuterima u školi, što može izazvati osjećaj nelagode Opustite se! Pozovite se na vašu kreativnost, strpljivost, ustrajnost i praktičnost

Nisu vam potrebne specijalne vještine da bi poslale e-mail poruku Jednom kada je komunikacijski software instaliran i kada je na kompjuter priključen modem i telefonska linija, sve ostalo je lako Potražite prijatelja koji vam može pomoći oko instalacije i priključenja

Sve je lakše raditi i učiti o kompjuteru služeći se raznim priručnicima, ali ipak mnogo takvih priručnika je pisano za ljude koji imaju diplomu iz informatike Kada naučite kako napisati e-mail poruku, kako ju poslati itd, postavljati ćete sve više novih pitanja Pronađite nekoga tko ima znanja o kompjuterima i voli pomoći novim korisnicima Nije svatko ko radi sa kompjuterima ujedno i dobar učitelj, zato tražite dok ne nađete osobu koja vama odgovara

Ako se osjećate nelagodno i nesigurno da bi se uopće počeli služiti kompjuterom, pokušajte gledati na tu mašinu kao na neke druge stvari kojima se služite često i sa vještinom Pogledajte oko sebe! Koliko stvari ima kojima se služite a da vam nije potrebno neko posebno znanje ili vještina Stroj za pranje rublja, fax, auto, stereo uređaj, štednjak, mikrovalna pećnica sve su to primjeri stvari kojima se služite efektivno i kreativno, da bi riješili problem ili zadovoljili potrebu Kompjuter nije puno drugačiji - to je izvor koji unaprijeđuje vašu mogućnost da bi zadovoljio vašu potrebu za komunikacijom i informacijama

Gdje mogu dobiti pomoć?

Kada imate problem kod priključenja na on-line servis, prvo morate provjeriti da li je sva oprema korektno instalirana i uključena Slijedece što možete učiniti je pročitati Vodič za korisnike, nazvati prijatelja ili zatražiti pomoć od **system operator-a (SYSOP)**

Nije svatko ko se zna služiti kompjuterima dobar pri pomaganju, zato nađite nekoga s kim se slažete Ako nema nikoga u servisu, pronađite drugog korisnika istih usluga, ili čak korisnika drugog sistema

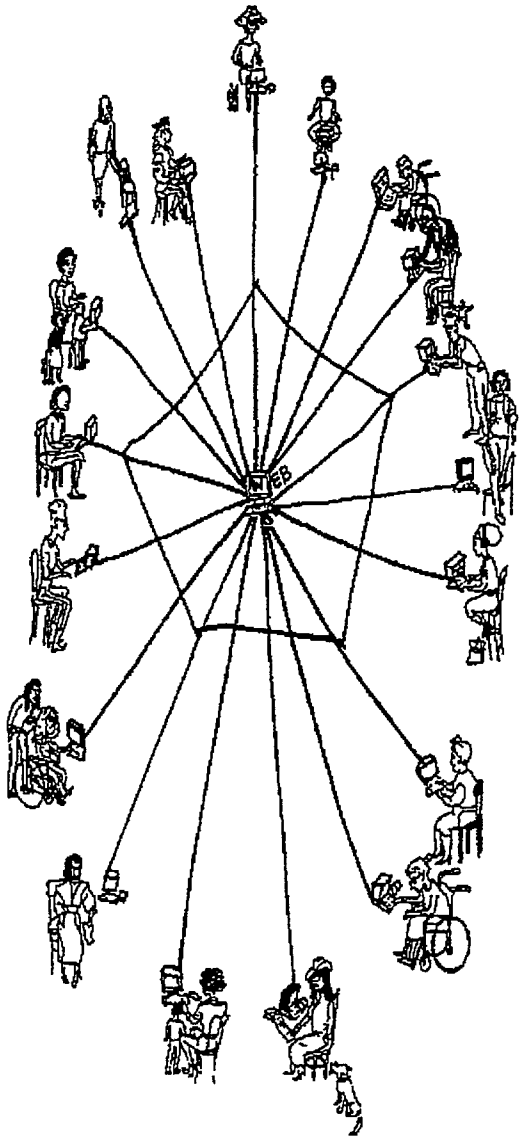

Kompjutersko umrežavanje je pošteno, kreativno i moćno, kao i ljudi koji se njime koriste.

INTERNET USLUGE

Ovaj vodič je fokusiran na e-mail i konferencije, zato što su to najupotrebljivije usluge Uključeni su i kratki opisi drugih, širih, usluga na Internetu uključujući file transfer, Telnet, Archie, Gopher, Veronica, WAIS i World Wide Web

E-MAIL = ELEKTRONSKA POŠTA

Što je e-mail?

Elektronska pošta ili e-mail je korištenje kompjutera i telefon ske linije za slanje poruka, što omogućuje ljudima širom svijeta razmjenu informacija Poruke mogu sadržavati riječi , brojeve čak i slike i zvukove
Razmjenjivanje e-mail poruka slično je razmjeni pisama preko pošte Vi korisitite kompjuter da bi primali i slali poruke Modem prevađa poruku u nešto što može putovati telefonskom linijom Telefonska linija prenosi poruke između vas i vašeg dobavljača e-mail usluga Napokon, vaš e-mail servis prenosi vaše poruke u široku svjetsku e-mail mrežu i prima poruke upućene vama

E-mail servis koji koristite povezan je sa ostalim mrežama te vam omogucuje da pošaljete poruku doslovno svakome u svijetu tko ima e-mail adresu Takva struktura mreže drži cijenu niskom, jer vi u stvari plaćate samo članarinu i cijenu lokalnog poziva do vašeg dobavljača e-mail usluga
Da bi kreirali poruku, možete raditi **on-line** ili **off-line** On-line znači da pišete poruku na vaš kompjuter koja se u isto vrijeme pojavljuje na kompjuteru u vašem servisu koristeći se telefonskom linijom Off-line znači da radite SAMO na svom kompjuteru, niste priključeni na dobavljač e-mail usluga te da bi poslali poruku koju ste napisali, morate s njim stupiti u vezu koristeći se telefonskom linijom

Prednosti e-maila:

- E-mail je puno jeftiniji od telefona ili telefaxa Da bi razmijenili poruku samo nazovete svog dobavljača usluga, što je isključivo lokalni poziv Tako da ako poruku šaljete u Švedsku, Japan ili Mexico, vama se naplaćuje samo lokalni poziv
- E-mail je brži i jeftiniji od pošte Vecina e-mail poruka stigne na destinaciju u roku manjem od 24 sata, nakon što se napravili jedno minutni poziv dobavljaču e-mail usluga, to je jeftinije od slanja pisma u Englesku
- E-mail potiče učestalu komunikaciju, zbog brzine, mogucnosti ispravki i niske cijene
- E-mail promovira veze među ljudima istog mišljenja širom svijeta Zato što je cijena jedne e-mail poruke poslane u Peru ista kao i cijena poruke koju ste poslali svojoj majci koja živi na drugom kraju grada, ljudi širom svijeta komuniciraju i razgovaraju o raznim temama ženskim ljudskim pravima, zakonu o zaštiti okoliša, pravima lezbijka, anitratnim kampanjama, reproduktivnim pravima i raznim drugim temama Solidarnost se posebno cijeni kada se osjecamo izolirani u našim zajednicama
- E-mail poruke su fleksibilnije od telefax poruka jer ih možete ispraviti bez ponovnog pisanja Na primjer, ako pošaljete prijedlog projekta fondaciji u Americi, oni vam mogu prijedlog vratiti zajedno sa komentarima Vi ćete tu poruku ispraviti i poslati je natrag
- E-mail poruke možete sačuvati na **disketi** ili ih **ispisati na pisaču**, te napraviti arhivu korespondencije
- E-mail olakšava grupno komuniciranje jer se poruke mogu poslati više ljudi istodobno, što je dobro za praćenje sastanaka ili konferencija
- E-mail poruke ne prolaze cenzuru tako da možete objaviti izvještaje koji se neće pojaviti u glavnoj struji medijskog tržišta

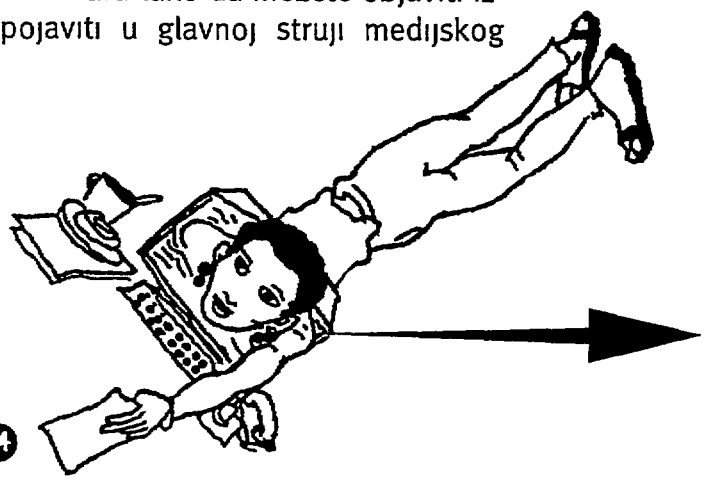

Što znači moja e-mail adresa?

Kao i poštanska adresa, svaki dio e-mail adrese sadrži potrebne informacije kako bi vaša poruka stigla na određenu destinaciju

E-mail adresa može se prevesti kao

netko@kompjuter-negdje

netko = je obično ime osobe (organizacije) ili broj (broj računa)

@ = simbol u sredini koji se izgovara "at" a znači kod, na

kompjuter-negdje = je lokacija kompjutera ili mreže (podružnice) tj ime (prezime) na adresi-gradu

Najdesniji dio adrese se zove zona, na primjer com (komercijalna mreža), mil (military-vojna), edu (edukacijska) Ostali dijelovi "kompjutera-negdje" označuju područje na kojem se nalazi **kompjuter domacin**

Na primjer

Ivana@zamir-tz ztn apc org

se može prevesti kao **Ivana** koja ima račun **kod (@) Zamirovog kompjutera domacina u Tuzli** (zamir-tz) koji je dio Zamir Transnational Network (Zamirova Transnacionalna Mreža - **ZTN**) koja je partner Association for Progressive Communication network (Asocijacije mreže za Progresivnu Komunikaciju - **APC**) koja je u org kategoriji jer je to neprofitna mreža

ili

67654 964@compuserve com

što se može prevesti kao **osoba sa brojem e-mail računa** 67654 964 **na** mreži **compuserve** koja je komercijalna com

Neki savjeti za stil

Neki savjeti za stil:

✓ E-mail poruke teže da budu neformalne, kao i razgovor Zato što nema glasovnog doživljaja, kao smijeh, ton, glas, emocije ponekad se poruka može krivo protumačiti Da bi to izbjegli, uključite kratki komentar vašeg raspoloženja

- Ne mogu vjerovati da nećeš doći na ovu konferenciju Frustrirana sam!
  Kada ćemo moći isplanirati naš projekt ako ne tada!?
- Ne mogu vjerovati da nećeš doći na ovu konferenciju (uvrijedite se, pustite suzu)
- Ne mogu vjerovati da nećeš doći na ovu konferenciju, propustiti ćeš zabavu ponovnog raspravljanja oko istog pitanja

-) Jednostavni smješak, radost, šala

,-) Kada namigujete, služi kao i sarkastična oznaka

-(Kada nešto ne odobravate, kada ste tužni

-| Kiseli, neodređeni osmijeh

-> Još gore od sarkastičnog osmijeha ,-)

-| Kada ostanete bez riječi

✓ Ljudi su svakodnevno preopterećeni informacijama i ne stignu odgovoriti na sve poruke momentalno Naznačite da li želite određeni odgovor na vašu poruku i kako brzo

- molim komentare do kraja mjeseca
- molim te potvrdi svoje sudjelovanje do 15 07

✓ Kada odgovarate na pitanja ili komentare uključite originalni tekst u vaš odgovor

- Kao odgovor na vaše pitanje o našim planovima treninga ove jeseni, održat ćemo radionice sa SOS grupom u Bečeju, Prištini, Zadru i Tuzli

- ✓ Pročitajte svoju poruku prije nego što je pošaljete Budite sigurni da ste rekli upravo ono što ste htjeli i da vam ne smeta da vaša poruka postane opće poznata

- ✓ Nikada nemojte pretpostaviti da su vaše e-mail poruke privatne Čak i kada dobavljači e-mail usluga, održavaju vaše poruke sigurnim i privatnim, uvijek se mogu naći "kompjuterski hakeri" - "majstori" koji mogu provaliti u sistem i doći do poruka

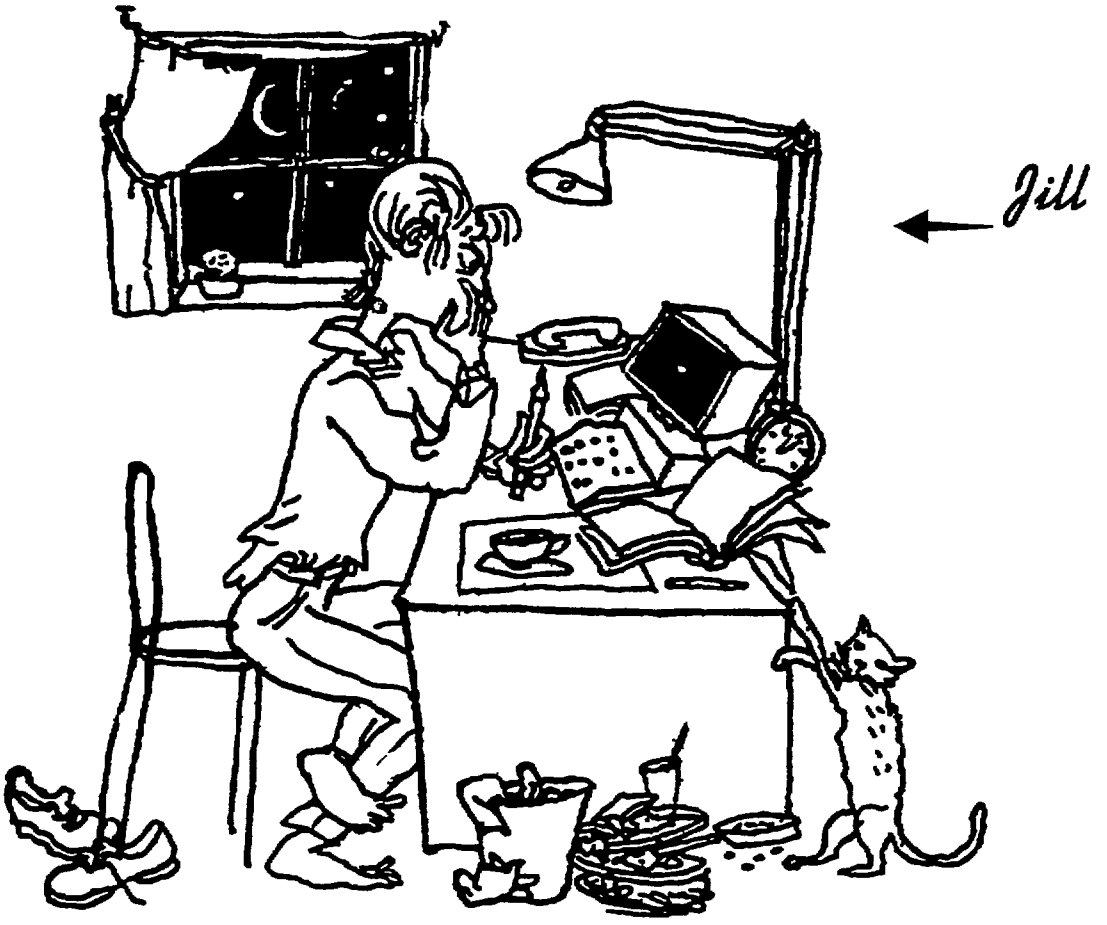

KONFERENCIJE, NEWSGROUPS, MAILING LISTE

Što su Konferencije, Newsgroups, Mailing liste?

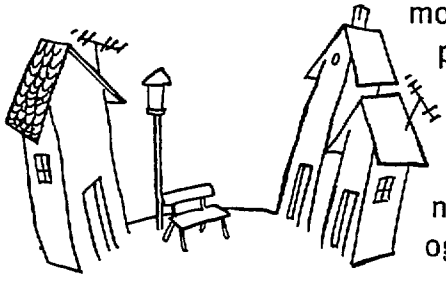

To su javni prostori u kompjuterskim mrežama u kojima ljudi mogu razmjenjivati poglede i distribuirati informacije Na primjer, netko je poslao informaciju o proceduri registriranja biračkih glasova državljana BiH koji trenutno žive izvan zemlje, na konferenciju apc yugo antiwar Konferencijske poruke su e-mail poruke sa specijalnom adresom, tako da ih mnogo ljudi može čitati kao oglasi na oglasnoj ploči u uredu

Razlike između konferencija, newsgroups i mailing lista su tehničke prirode, pa ce u ovom vodiču sve imati ime "konferencije" Postoje konferencije koje su interne vašem dobavljaču e-mail usluga i konferencije koje šalju poruke kroz čitav Internet sistem
Pristup konferencijama ovisi o dobavljaču usluga koji korisitite, ali svatko ko ima Internet e-mail adresu može se pretplatiti na mailing listu

Preko Interneta su vam dostupne tisuce konferencija koje pokrivaju neograničen broj tema umjetnost, znanost, aktualne događaje, pokret "zelenih", ljudska prava čak i članke iz organizacija koje se bave vijestima
Na primjer, ako ste zainteresirani za socijalnu rekonstrukciju projekta u bivšoj Jugoslaviji, možete se pretplatiti na konferenciju ZaMir Transnational Network on Aid Development and Social Reconstruction - zamir a&d socrec
Vaše sudjelovanje u konferencijama je fleksibilno Možete ih tražiti i samo čitati što govore drugi ljudi, možete i vi poslati svoje mišljenje Možete se **pretplatiti** ili **odjaviti**, ovisno o vašim potrebama To je automatska procedura i zato vaša poruka mora biti napisana TOČNO - ako vam je potrebna pomoć kontaktirajte SYSOP ili prijatelja Neke konferencije imaju uvodni dokument u kojem se nalaze teme koje pokrivaju pojedine konferencije, kako su konferencije organizirane itd

To se zove **FAQ** (Frequently asked questions - učestala pitanja), te bi to ujedno trebala biti jedna od prvih poruka koju ćete primiti kada se pretplatite Pročitajte ju da se možete lakše snaći

Što vam nude konferencije?

- golemi izbor izvora informacija, tako da možete u korak s vremenom pratiti događaje, trendove
- mogućnost sudjelovanja u diskusijama o temama koje vas interesiraju
- one su flexibilne, otvorenog ili zatvorenog tipa, možete ih imati ili odjaviti
- omogućuju vam podijelu ideja i mreže sa ženama koje nikada nećete imati prilike susresti u svakidašnjem životu
- dozvoljavaju vam da pitate druge ljude za savjet ili objavite nove postupke ili događaje

Vrste konferencija:

I Javne konferencije - otvorene su svima koji se žele pridružiti

A) Diskusije - svatko može čitati i slati poruke
zamir youth games general ili apc econ woman)

B) Novosti obično se SAMO čitaju, osim novinske agencije koja ih šalje
(Women's Feature Service objavljuje članke na apc wfs english conference ili Feral Tribune na zamir media feraltribune)

C) Sponzorstva organizacija - gdje organizacija koja posjeduje mnogo informacija ima svoj poseban prostor Obično se te poruke samo čitaju (Amnesty International objavljuje hitne apele za akciju na apc ai uan)

II Privatne konferencije - koriste manje grupe ljudi kojima je potreban privatni prostor za komunikaciju u kojima mogu sudjelovati samo oni ljudi kojima je to dozvoljeno To može biti pogodno za savjetodavne odbore, organizacije koje imaju urede na raznim lokacijama, koalicije i radne grupe Ponekad je taj način započinjanja diskusija i pokretanja akcija bolji od direktnog susreta Antiratna kampanja u Zagrebu koristi privatnu konferenciju za diskutiranje i planiranje

Neke konferencije imaju **moderatora** koji se brine o tome da učesnici ostanu "zagrijani" za temu i da se ne razbuktaju strasti Ako se radi o konferencijama koje se samo čitaju, moderator odabire članke/poruke koji će se pojaviti na konferenciji, a ako je to privatna konferencija, onda je dužnost moderatora da odobri tko će učestvovati

Kako žene koriste konferencije?

- Da bi razmijenile informacije o ključnim događajima "Žene u crnom" iz Beograda koriste konferencije kako bi objavile informacije o njihovom međunarodnom godišnjem skupu
- Da bi se povezale kako bi pripremile veliki međunarodni događaj (APC Women's Networking Support Program dao je veliki broj dostupnih informacija o Četvrtoj Svjetskoj Konferenciji u Pekingu 1995)
- Da bi objavile novosti Labris, lezbijska sekcija Arkadije, služi se konferencijama kako bi objavile izvještaje o kršenjima ljudskih prava nad lezbijkama
- Da bi imale pristup člancima novinskih agencija Na primjer, Motrat Qiriazi, grupa sa Kosova, se koristi člancima sa APC konferencija women news, wfs english, koji im služe za opismenjavanje i samopoštovanje rada sa ženama koje žive u ruralnim sredinama

Kako ću naći konferencije koje me zanimaju?

Isto kao što ste našle časopise na koje ste se pretplatile, vaši prijatelji i suradnici vam mogu pomoći pri odabiru konferencija koje vas zanimaju Možete zatražiti i vaš SYSOP da vam pošalje listu dostupnih konferencija, isto kao što možete i potražiti koje su konferencije dostupne na Internetu te zatražiti SYSOP da ih stavi na raspolaganje

Neki savjeti za konferencije:

- ✓ Upotrebljivost informacija sa konferencija ovisi o doprinosu ljudi za tu konferenciju Ako želite informacije o ženskim pitanjima dostupnim na mrežama, onda žene i ženske organizacije trebaju staviti svoje informacije na raspolaganje
- ✓ Ako postoji tema ili pitanje za koje mislite da nisu pokriveni na postojećim konferencijama, radite zajedno sa vašim SYSOP-om i otvorite novu konferenciju
- ✓ Ako redovito šaljete e-mail poruke istoj grupi ili ženi, razmislite o otvaranju privatne konferencije Na taj način svi koji imaju odobrenje mogu pratiti diskusije
- ✓ Ako mislite da je vaša informacija relevantna za više konferencija, pošaljite ju na jednu konferenciju i obavijestite ljude u raznim područjima - nemojte ju poslati više od jednom u cjelosti
- ✓ Ako na konferenciji postavite puno pitanja, budite što određeniji Na opširna pitanja o generalnim temama nećete dobiti puno odgovora

Izvori konferencija:

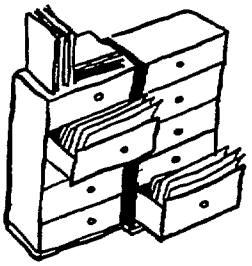

Primjeri APC konferencija
apc child rights
apc econ green
apc gen fundraising
apc women eastwest
apc gen gaylesbian
apc women violence

Da bi dobili listu konferencija sa APC-a
pošaljite e-mail poruku
na support@gn apc org
kao temu upišite što želite
u poruci napišite da želite dobiti listu svih konferencija
dostupnih na APC mreži

Primjeri konferencija Zamir Transnational Network
zamir grad mostar
zamir media borba
zamir list kosovanet-a
zamir women

Da bi dobili listu lokalnih konferencija na ZTN-u
pošaljite e-mail poruku operatoru sistema Zamir mreže
na support@zamir-tz ztn apc org

Primjeri USENET newsgroups
soc culture albania
soc culture bosna-herzegovina
soc culture croatia
soc culture macedonia
soc culture slovenia
soc women

Da bi dobili informaciju kako sudjelovati u USENET grupi za diskusije
pošaljite e-mail poruku u kojoj tražite upute za nove korisnike
na mail-server@rtfm mit edu
nemojte upisati temu
u poruci samo napišite slijedeće (upute su na engleskom jeziku)
send usenet/news answers/news-newusers-intro

Primjeri mailing lista koje zanimaju žene

To su primjeri mailing lista koje je sastavila Joan Korenman (Women's Studies Program, University of Maryland Baltimore County, USA)

ECOFEM - studiji o ženama i očuvanju okoliša, nudi mogućnost razmjene informacija o lokalnim aktivnostima, zakonskim akcijama, raspravama/konvencijama, publikacijama, dolazećim događajima itd

EDUCOM W - sama sebe opisuje kao "umjerena lista koja služi za diskusije o pitanjima tehnologije i edukacije za žene"

EURO-SAPPHO - je lista za safičku diskusiju o temama koje uglavnom zanimaju evropske lezbijke Učlaniti se mogu samo žene

FEMALE L je mjesto gdje žene mogu inicirati diskusiju o novim istraživačkim pitanjima, poslati zahtjeve za informacije o ženskom istraživanju i učenju, te objavljivati (konferencije, izložbe, nove knjige, informacije itd) Doprinosi, dodaci i komentari su uvijek dobro došli - na njemačkom i engleskom jeziku

FEMISA - je lista za diskusije o feminizmu, spolu, ženskim i međunarodnim odnosima

FEMJUR - je za diskusije o feminističkim pravnim pitanjima

FEMPED L lista feminističke pedagogije Dizajnirana je za diskusiju o moci i identitetu, te kako se može upotrijebiti feministička pedagogija da bi izazvala patrijahalne modele i metode koji leže u zastrašenoj ženi i postavi edukacije

GIRL - je privatna, neumjerena lista za djevojke i o djevojkama, mladim ženama, mladim feministkinjama itd (oko 25 godina starosti)

INTERNET WOMAN HELP - je dizajnirana samo za žene kako bi osigurala forum za postavljanje pitanja i primanja pomoci u širokom spektru funkcija i pitanja vezanih za Internet

INTVIO-L - je lista za diskusije o "svim vrstama nasilja u obitelji" uključujući bračno zlostavljanje, zlostavljanje djece i "svih ostalih područja nasilja koje članovi žele istraživati"

RURWMN-L - je grupa koja diskutira o pitanjima koja se odno se na žene iz ruralnih sredina

WTP-L - Woman and Theater Program Discussion List je forum za polaznike škola i umjetnike zainteresirane za pitanja o feminizmu, seksualnosti, rasi, klasi ili spolu koji se odnosi na kazalište i priredbe

Da bi dobili <u>novu i kompletiranu listu</u> mailing lista od interesa za žene, te upute kako se prijaviti ili odjaviti, pošaljite e-mail poruku
na listserv@umdd umd edu
mjesto za temu ostavite prazno
u poruci samo napišite slijedeće
get other lists
P S te liste su napisane na engleskom jeziku

Da bi dobili <u>vodič</u> "Introduction to Mailing lists"
pošaljite e-mail poruku
na listserv@vm1 nodak edu
mjesto za temu ostavite prazno
u poruci samo napišite slijedeće
get new-list wouters
P S taj vodič je napisan na engleskom jeziku

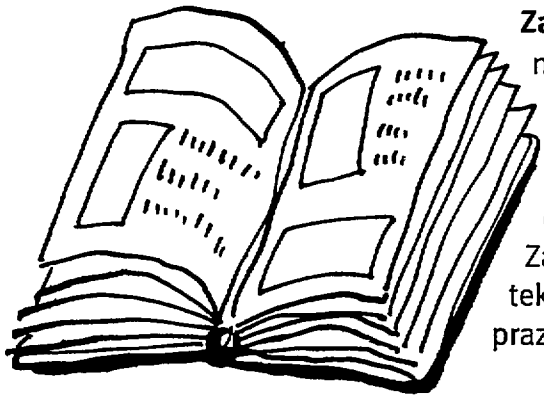

Zapamtite svaka mailing lista je napravljena na nečijem određenom kompjuteru, negdje na Internetu Taj kompjuter, bez ljudske pomoći, sam prijavljuje i odjavljuje članove ovisno o tome kakvu poruku dobije Zato napišite **SAMO** točno određeni tekst u svojoj poruci i ostavite nekoliko praznih mjesta (npr za potpis)

OSTALE USLUGE INTERNETA

Prenošenje dokumenata preko Interneta

U cijelom Internetu, ljudi koji imaju neke informacije koje žele podijeliti, čuvaju na kompjuterima na Internetu u specijalnim javnim pristupnim područjima To znači da ne morate čekati da netko stavi informaciju na e-mail poruku ili konferenciju da bi ste ju vi dobili Ako možete prenositi dokumente (ponekad se to zove **file transfer protocol FTP**), materijal koji vam je potreban možete dobiti i sami Zamislite si da je to elektronska biblioteka u kojoj se nalaze novinska izdanja, magazini, slike, vladini dokumenti, akademski žurnali ili bilo kakve druge informacije koje je netko nekada pohranio u kompjuter Isto kako vi možete poslati dokumente sa vašeg kompjutera na drugi (**uploading**), transfer dokumenata sa drugog kompjutera na vaš (**downloading**), omogućuje vam da pročitate informaciju, ispravite ju ili ispišete

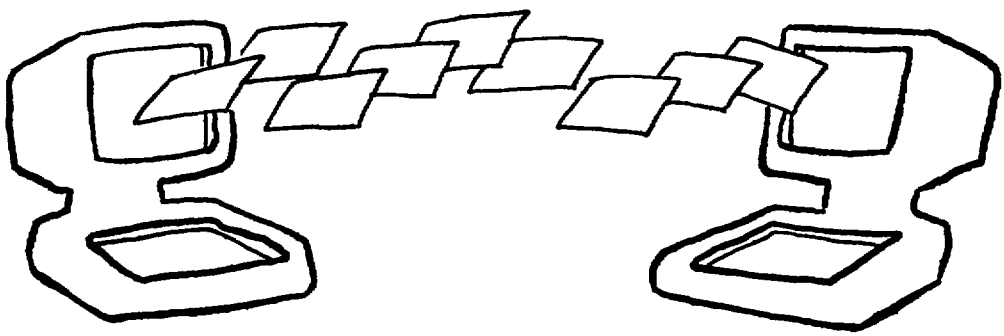

Uslugom FTP-a možete se poslužiti pomoću Telneta ili e-maila, kako bi kopirali dokumente sa **server**-a na vaš kompjuter Svaki server kojeg kontaktirate za FTP pohranjuje svoje dokumente u različite direktorije, a vi morate znati osnove **navigacije** (premještanja podataka iz jednog direktorija u drugi)

P S za više informacija o tome kako to napraviti kontaktiraje vaš SYSOP

ON-LINE BROWSING

Kako se Internet razvijao tako se sve više povećavao broj dostupnih informacija, pa je pretraživanje postalo sve napornije Ima mnogo raznih načina pomoću kojih se može doći do potrebne informacije **On-line browsing - pretraživanje**, korisno upotrebljava različite načine da vam olakša u traženju potrebne informacije

Gopher nudi **menu** koji vam pomaže da nađete ono što tražite Kada pristupite Gopher-u, na ekranu se pojavi menu i vi izaberete određenu stavku To će otvoriti novi menu i taj će se proces nastaviti sve dok ne nađete to što tražite Kao i Internet, kako se Gopher razvijao, ljudima je bilo sve teže na menu-u naći to što traže Taj problem je riješila **Veronica**, prateći Gopher-ove menu-e

Archie vam pomaže da pronađete software na Internetu Ako znate ime onoga što tražite, Archie traži širom svijeta, provjerava baze podataka i traži dokumente koji odgovaraju vašem opisu Do Archie-a možete doći putem Telneta ili e-maila, no preko e-maila nećete moći iskoristiti sve njegove mogućnosti Archie je dobar u pronalaženju dokumenta koji tražite, ali vam uopće nemože pomoći da ga kopirate Da bi to napravili morate koristit FTP (File Transfer Protocol)

Wide Area Information Servers (WAIS) je sistem dizajniran za vraćanje informacija sa kompjuterskih mreža Upišete nekoliko riječi koje opisuju točno što tražite i WAIS pretražuje po bazama podataka koje ste specificirali tražeći dokumente koje ste naveli Za razliku od Archie-a, WAIS traži sadražaj dokumenta a ne samo naziv

World Wide Web (WWW) je postao jako popularan Kao e-mail i konferencije, ljudi koriste WWW za objavljivanje, promoviranje, učenje ili traženje prijatelja Zamislite si WWW kao osobu koja izgleda isto kao i e-mail, samo što nosi bolje cipele, što omogućava da cijeli proces traženja informacija bude brži i moćniji WWW je baziran na **Hypertext** tehnologiji, koja organizira podatke kako bi pomogla pri povratku informacija slažući dijeliće informacija iz raznih baza podataka širom svijeta Individualci mogu koristiti hypertext da bi napravili svoje WWW mjesto koje može izgledati kao elektronski magazin koji sadrži tekst, grafiku i zvuk - ako imaju znanja i opremu

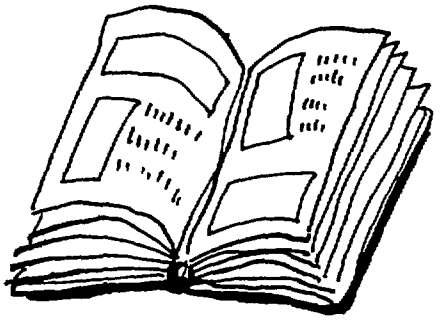

Izvori

Kako pristupiti Internetu pomoću e-maila
pošaljite e-mail poruku
na bobrankin@mhv net
tema send accmail hr
napišite samo slijedeću poruku croatian acc

Internet za neznalice
John R Levine & Carol Baroudi
"ZNAK" - Zagreb

ZAMIR TRANSNATIONAL NETWORK - ZTN

Postoje mnogobrojne kompjuterske mreže u zemljama bivše Jugoslavije, koje se razlikuju u pruženim uslugama i članarinama ZTN je jedina mreža aktivistički orijentirana, ne bavi se reklamama, a proteže se širom zemlje Ima lokalne "podružnice" u Hrvatskoj, BiH, Kosovu, Srbiji i Sloveniji

Cilj ZaMir mreže je osigurati komunikacijske usluge koje su pouzdane i koje si možete lako priuštiti Namjenjena je onima koji rade na prevenciji ratnog stanja zaštita ljudskih i civilnih prava, postizanje socijalne i ekonomske pravde, promocija sa moodrživog i pravednog razvoja, te napredovanje participativ ne demokracije

Mreža je počela sa radom krajem 1991 godine sa anti-ratnim grupama u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu Aktivisti su iskoristili vezu za objavljivanje alternativnih interpretacija lokalnih uvijeta, kako bi uskladili akcije, ušli u međunarodnu mrežu solidarnosti, popravili međusobne odnose, te dobili informacije izvana Danas je ZaMir članica APC mreže (Association for Progressive Communications) i ima sedam kompjutera domaćina Nudi e mail konferencije za više od 2 700 članova, uključujući i veliki broj organizacija koje se zalažu za društvene promjene Na nekim lokacijama daje i određene olakšice, kako bi ljudi koji nemaju kompjuter mogli izmjenjivati poruke

Žene su povezane sa Zamir mrežom još od samog početka ali nisu bile aktivne u centru Kao što je uobičajeno u svijetu, Zamir mreža odražava mušku kulturu tehnologije Sistem je dizajnirao muškarac, a usluge su dostupne ženi Komentar engleske spisateljice George Eliot "Nema privatnog života koji nije određen životom šire javnosti" Slično su i e-mail prostori određeni realnim životom Brzi pregled konferencija koje su dostupne na Zamir mreži, govori nam kako je "informacijski autoput" napravio kopiju spolne segregacije i predrasuda u društvu i javnim medijima

Kao što su žene otuđene stereotipnim prikazom u javnim medijima, tako je lakše razumjeti da žena neće preuzeti vlasništvo ili se osjećati sigurno pristupajuci e-mail konferencijama gdje su replicirane spolne predrasude Unatoč tim preprekama, žene su motivirane da korisno upotrijebe e-mail kako

"Biti na margini znači biti dio cjeline, ali izvan glavnog tijela"

- Bell Hooks - (Afričko-američka spisateljica)

bi služio njihovim potrebama kao dokaz, pomoću sudjelovanja žena u konferenciji privatnih diskusija Antiratnih kampanja i povecanju broja žena koje se koriste e-mailom

1994-te godine Women's Information and Documentation Center u Zagrebu, otvorio je konferenciju gdje žene mogu diskutirati o raznim pitanjima Ova konferencija je otvorena prema svim članovima, no samo žene mogu pisati poruke Tim ženama je osiguran prostor u kojem nema agresivnog muškog stava i napada Kao i u stvarnom životu žene trebaju prostor u kompjuterskim mrežama, gdje mogu govoriti o sebi, ipak nemojmo zaboraviti da su sva pitanja i ženska pitanja, te si ne smijemo dozvoliti da se zatvorimo u geto specijalnih interesa na kompjuterskim mrežama Kako pritišćemo vodeće medije da što preciznije zastupaje ženu, tako moramo i očekivati da će javne konferencije odraziti veći balans u zastupanju spolova To ne znači da žene trebaju pisati više poruka, već da bi muškarci koji pišu poruke trebali ocijeniti svoje pisanje sa spolnog stanovišta

Ako ste zainteresirane za Zamir Transnational Network, kontaktirajte

ZAMIR-BG u Beogradu Tel +381 11/ 632566
Glasovna potpora Tel +381 11/ 635813
support@zamir-bg ztn apc org

ZAMIR-LJ u Ljubljani Tel +386 61/1263281
Glasovna potpora Tel +386 61/302912
support@zamir-lj ztn apc org

ZANA-PR u Prištini Tel +381 38/ 31276
Glasovna potpora Tel +381 38/ 31031
support@zana-pr ztn apc org

ZAMIR-SA u Sarajevu Tel +387 71/444200
Glasovna potpora Tel +387 71/444337
support@zamir-sa ztn apc org

ZAMIR-TZ u Tuzli Tel +387 75/ 239146
Glasovna potpora Tel +387 75/ 239147
support@zamir-tz ztn apc org

ZAMIR-ZG u Zagrebu Tel +3851/432456
+3851 423 044
Glasovna potpora Tel +3851 431374
support@zamir-zg ztn apc org

ZAMIR-PK u Pakracu Tel +385 34/412475
+385 34/411594
support@zamir-pk ztn apc org

Zamir ne radi u Makedoniji, ali tamo postoje mnoge druge organizacije koje osiguravaju e-mail i Internet usluge uključujući

Informa u Skopju Tel +389 91/117866
Glasovna potpora +389 91/222253
support mirkos@informa mk

KOMPJUTERSKO UMREŽAVANJE I NVO?

NVO sudjeluju u osobnim mrežama kako bi kompletirale različite zadatke, kao što je angažiranost, traženje savjeta, pronalaženje informacija o programima razvoja te distribucija informacija o svojim aktivnostima Kao i telefonski pozivi, sastanci i pošta, kompjutersko umrežavanje je način pomoću kojeg se unaprijeđuju odnosi i mogućnosti NVO za spajanjem sa organizacijama koje se bave sličnim pitanjima

E-mail, konferencije te ostale Internet usluge, mogu oformiti osnovnu komponentu komunikacijske strategije vaše organizacije, ali beneficije koje ste time dobili, direktno su povezane sa jasnoćom i kreativnošću vaših komunikacijskih ciljeva Efektivna komunikacija pomoću kompjuterskih mreža može biti unaprijeđena odgovorima na slijedeća bazična pitanja

- **zašto** želimo komunicirati? (podići svijest o programima, identificirati potencijalne izvore fondova, inicirati dijalog sa grupama u zajednici)
- **o čemu** želimo razgovarati? (informacije o nadolazećim događajima, analizirati predložene zakone sa planovima za akciju)
- **s kim** želimo razgovarati? (sa lokalnim ženama koje su zabrinute za nasilje nad ženama, sa ljudima zainteresiranima za ekologiju)
- **s kojim ciljem**, što želimo da ljudi naprave sa dobivenom informacijom? (da prisustvuju na našim sastancima kako bi nam direktno pomogli, da distribuiraju informaciju svojim mrežama organizacija, da financijski podrže naše aktivnosti, da spriječe "prolaz" nedovršenih nepovoljnih zakona)

Najočitija svrha komunikacije je podijela informacija, ideja i iskustva kako bi utjecali na odluke što uključuje pomoć i ohrabrenje ljudi za poticanje akcije Informacija koju dajete mora biti na vrijeme i relevantna NVO koriste kompjutersko umrežavanje kako bi promovirale dijalog oko političkih pitanja, potaknule svijest i na kraju poduzele akciju

Beneficije kompjuterskog umrežavnja za NVO:

- brza i laka distribucija informacija i ideja širokoj mreži ljudi kroz brz i jeftin način zadovoljavanja vaših komunikacijskih i informacijskih ciljeva
- prostor koji nije cenzuriran, u kojem se događaji viđeni žen skim očima mogu objaviti, te su dostupni velikom broju zainteresiranih ljudi
- prilika za povezivanje sa ženama u različitom kontekstu, umre žavanje sa organizacijama koje se bave sličnim poslovima
- promoviranje zajedničkog rada sa istomišljenicima kako bi riješili probleme, razmijenili informacije i pratili rad iniciran na konferencijama u živo
- osiguravanje mogućnosti za širi proces donošenja odluka kako bi se uključilo više žena
- lociranje potencijalnih izvora fondova
- štednja vremena i novca koji bi potrošili na telefonske razgovore, sastanke i putovanja

Neki savjeti za stil:

Birajte dobre teme - ljudi koji koriste e-mail kratko vrijeme, redovito provjeravaju da li su stigle kakve e-mail poruke, čitaju sve konferencije koje su tek dobili i odgovaraju na mnogo poruka koje su primili, što se ne bi moglo reći i za ljude koji se služe e-mailom duže vrijeme Često pročitaju konferencije

jednom tjedno ili u dva tjedna, pažljivo gledaju teme i tko ih je napisao, prije no što i pogledaju sadržaj Znači privucite pažnju!

Održavajte dobru reputaciju - konferencije su pomalo nalik na lokalni kafić, jednom kada ljudi doznaju tko ste i kako se ponašate, obraćaju manje pažnje na vas Ako šaljete poruke koje su kratke i sa smislom, ljudi će nastaviti čitati vaše poruke jer znaju da će dobiti dobru informaciju ili vrijedan kritički osvrt Neke određene aktivnosti na konferencijama ljudima ne odgovaraju i ubrzo će početi ignorirati vaše poruke

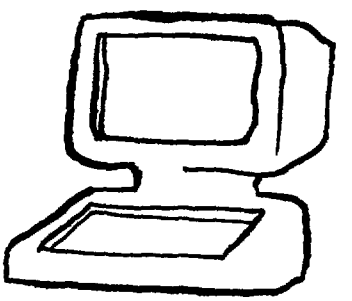

- ✓ osobna diskusija koja se NE odnosi na grupu ili na temu konferencije
- ✓ ponovno slanje ili odgovaranje na duge poruke tako da sačuvate cijeli tekst, jer ste previše lijeni izdvojiti nevažne dijelove
- ✓ objavljivanje nevažnih pitanja na aktivnoj konferenciji koja ima posve drugačije teme

Kako se žene služe e-mailom i konferecijama kako bi podržale svoj aktivizam

- Ženske grupe u bivšoj Jugoslaviji koriste se konferencijama kako bi dobile potporu u obliku financijskih sredstava, sigurne komunikacije i kako bi učestvovale na međunarodnim konferencijama
- B a B e - ženska grupa koja se zalaže za ljudska prava objavljuje i distribuira pitanja koja su značajna za ženu Na primjer, kada je hrvatsko zakonodavstvo prijetilo ženskim pravima na zdravlje lišenjem prava na siguran i legalan pobačaj, B a B e su poslale poruke na konferencije potičući žene na akciju, poziva jući na sudjelovanje djelima neodobravanja te ohrabrujući one koji podržavaju njihovu akciju da izraze svoja mišljenja šaljući fax poruke direktno hrvatskim političarima
- Žene širom bivše Jugoslavije naučile su sudjelovati u glob alnim kampanjama i sastancima koji su objavljeni na konferencijama Na primjer, Centar for Women's Global Leadership (centar za žensko globalno vođenje) već godinama sponzorira "16 dana Kampanje Aktivizma Protiv Spolnog Nasilja" i sve prethodne informacije dostupne za Četvrtu Svjetsku Konferenciju u Pekingu
- ARKzin objavljuje popis svojih časopisa osiguravanjem alternative za usko područje koje pokrivaju lokalni mediji
- Ženski centar na Kosovu se koristi e-mailom kako bi razmijenile korespondenciju sa postojećim fonderima, te tražile nove izvore fondova
- Mnoge individualne žene koriste e-mail kako bi pokazale solidarnost sa ljudima širom svijeta To je bilo moguće u trenucima velike tuge i boli nad masakrom u Tuzli u 05 mj 1995 ili u trenucima oduševljenja za vrijeme Prve Konferencije Žena Bosne i Hercegovine u 06 mj 1996

Konferencijske poruke služe u raznovrsnim treninzima u regiji ka ko bi proširile iskustvo žena i svijesti o ženskim ljudskim pravima

Izvori

Ovo je lista primjera ženskih organizacija u svijetu koje koriste kompjutersko umrežavanje kako bi podržale svoj rad

Mnoge organizacije već se nalaze na listi "kanadskog ženskog programa podrške umrežavanju" - Canadian Women's Networking Support Program
Za više informacija kontaktirajte womansdesk@igc apc org

Australija
Office of the Status of Women osw@peg apc org

Bangladeš
Narigantha Prabartana farida_akhter@dak gn apc org
Feminist Collection

Belgija
CREW women's information
training network crew@mcr1 poptel org uk
Women in Development Europe wide@gn apc org

BiH
APC ženski projekt BH_zene@zamir-tz ztn apc org
Bosfam bosfam_tz@zamir-tz ztn apc org
Helsinški odbor građana hca_tz@zamir-tz ztn apc org
Medica medica_ze@zamir-tz ztn apc org
Medica 2 zenezazene_ze@zamir-tz ztn apc org
STAR Sarajevo star_sa@zamir-sa ztn apc org
Vive Žene vivezene_tz@zamir-tz ztn apc org
Žena 21 zena21_sa@zamir-zg ztn apc org

Brazil
Women's Information Center cimulher@ax apc org

Češka
Prague Gender Studies gender@ecn gn apc org

Engleska
Oxfam Gender & Development Unit oxfamhk@gn apc org
Women's Aid to Former Yugoslavia waty@gn apc org
Women's Environmental Network wenuk@gn apc org

Filipini
Women's Media Circle Foundation womedia@phil gn apc org

Hrvatska
Ariadna ariadna_ri@zamir-zg ztn apc org
B a B e babe_zg@zamir-zg ztn apc org

Centar za žene žrtve rata	cenzena_zg@zamir-zg ztn apc org
Centar za mir - Osijek	mir_os@zamir-zg ztn apc org
Klub žena - Pakrac	Klub-Zena_pakrac@zamir-pk ztn apc org
Rosa Kuća	rosa_zg@zamir-zg ztn apc org
STAR Zagreb	star_zg@zamir-zg ztn apc org
Ženska grupa Poreč	gradj-odb_po@zamir-zg ztn apc org
Ženska Infoteka	zenskainfo_zg@zamir-zg ztn apc org
Ženska grupa Lošinj	zenskagrupa_ml@zamir-zg ztn apc org
Ženska grupa Split	WAS_ST@zamir-zg ztn apc org
Ženske studije - Zagreb	zenstud_zg@zamir-zg ztn apc org

Indija

Tibetan Women's Association	TWA@cta unv ernet in

Japan

Yokohama Women's Association	ywacn@apic or jp

Južna Afrika

Black Sash	sno283@connectinc com

Kanada

National Organization of Immigrant and Visible Minority Women of	noivmwc@web apc org
Canada Woman for Healthy Planet	whp@web apc org

Kina

All China Women's Federation	acwf@igc apc org

Kosovo

Media project	cck_pr@zana-pr ztn apc org
Kosova Information Center	kic_pr@zana-pr ztn apc org
Human Rights Council	hrcouncil_pr@zana-pr ztn apc org

Makedonija

Ženski Medija Projekt	UMAM@informa mk
Udruženje žena Makedonije	sozhm@informa mk
Liga žena Albanki u Makedoniji	lgs@informa mk
STAR Makedonija	starmk@informa mk

Mexico

Woman to Woman	mam@laneta apc org

Nizozemska

Young Women and Democracy	ywd@antenna nl

Poljska
Women's Rights Center temida@plearn edu pl

Rusija
Petersburg Center for Gender Issues sisters@sovam com
Moscow Gender Studies isepp@glas apc org

Srbija
Centar za Antiratnu Akciju Niš caa_nis@zamir bg ztn apc org
SOS Hotline
i centar za devojke centric_bg@zamir-bg ztn apc org
Ženske studije zenske_studije_bg@zamir-bg ztn apc org
Žene u crnom protiv rata wib_bg@zamir-zg ztn apc org
Autonomni ženski centar
protiv sexualnog nasilja zenski_centar@zamir-bg ztn apc org

Švedska
Kvinna till Kvinna ktk@nn apc org

Tanzanija
Tanzania Media
Women's Association tamwa@hnettan gn apc org

Tunis
El Taller eltaller@gn apc org

U S A
Boston Women's
Health Book Collective bwhbc@igc apc org
Equality Now equalitynow@igc apc org
Insitute for Women
Law & Development iwld@igc apc org
International Gay and Lesbian
Human Rights Coalition IGLHRC@igc apc org
International
Women's Health Coalition IWHC@igc apc org
Network of east-west women neww@igc apc org
Women's Environment
and Development Organization wedo@igc apc org
Women's World Banking wwb@igc apc org

Uruguay
Pro-choice Catholics cdd@chasque apc org

Šira slika o ženama i tehnologiji

Širom svijeta, tehnolgiju su uglavnom dizajnirali muškarci ili kontroliraju institucije u kojima su većina, te uglavnom zanemaruju potrebe žena Niti kompjuterske mreže nisu iznimke Živimo u društvu gdje pristup informacijama i komunikacije uglavnom utječu na politiku javnosti i uspjeh mnogih inicijativa Ipak, daleko manje žena, za razliku od muškaraca ima pristup procjenjivanju tehnologije i e-maila, s obzirom na spolne predrasude onih koji se bave tehnološkim razvitkom, manjkom prilika za edukaciju, manjkom izvora te ostalih prepreka Činjenica je da još uvijek širom svijeta, muški rod ima bolji i lakši pristup tehnologiji od ženskog roda
Pozitivne predrasude društva, prema tehnologiji koju kontroliraju muškarci, ponižavaju tehnologiju žena (tekstil, horti kultura) i kreiraju stereotip žene kao tehnički nesposobne Kulturološka definicija tehnologije kao muškosti vuče korijene iz konstrukcije spola, koja nije proizašla iz individualaca već iz šireg konteksta kao što je dominacija muškog roda u moćnim javnim institucijama Razbijajući spolni streotip, vidimo da ženski urođeni prirodni povod za povezivanjem sa tehnologijom, nije drugačiji od onog koji imaju muškarci, pa ipak žene mogu dati tehnologiji drugačiji smisao i vrijednosti - ni bolji ni lošiji

Prečesto se tehnološki razvoj nalazi daleko od ljudskog konteksta, što je zabrinjavajuće za žene koje su tradicionalno bile isključene ili na samom rubu tog procesa, bilo zbog spolnih predrasuda ili diskriminacije Muškarci mogu osjetiti potrebu za velikim stvarima igrajući se kontrolom i moći, dok žene često pristupaju tehnologiji na pragmatičan način "Kako tehnologija može riješiti ovaj problem?", "Kako će ona poboljšati moj život i život moje zajednice?" Vezano sa kompjuterskim umrežavanjem mnogi pogledi žena mogu se rezimirati "Tehnologija sama po sebi nije toliko zanimljiva kao mogućnost korištenja tehnologije, kako bi izašle u susret ciljevima grupe (izgradnja veza, angažiranje i osposobljavanje)"

Tehnologija i etika:

Žene u bivšoj Jugoslaviji prilaze kompjuterskom umrežavanju sa širokog i bogatog spektra perspektiva - raznih nacionalnosti, religija, seksualnih orijentacija, edukacija, klasa ili profesija lako te žene imaju različita životna iskustva, njihova iskustva u pristupu kompjuterskoj tehnologiji su vrlo slična Žene razumiju snagu informacije, potencijal za unapređenje aktivnosti za društvene promjene kroz različitost, no u isto vrijeme dijele iskustvo patrijahalnih društvenih uloga spolova Generalno govoreći, žene nisu imale jednaki pristup kompjuterskim izvorima kao muškarci, treningu prilagođenom potrebama, niti ohrabrenju za kreativno istraživanje potencijalnih mogućnosti upotrebe kompjutera

Mnogo žena povezuje svoja iskustva sa pohađanjem treninga koji nemaju veze sa praktičnom primjenom, radom u uredu u kojem muškarci reguliraju upotrebu i održavanje kompjutera, ili pak upozoravaju "budi oprezna, pokvarit ćeš kompjuter!" Kompjuter je bio izvan ženskog radnog djelovanja ili je bio mistificiran i generaliziran kao muška domena

Dobre su vijesti da se žene brzo upoznaju sa tom tehnologijom, kada se oslobode predrasuda i tradicionalnih spolnih uloga, kada dobiju trening vezan sa njihovim potrebama te kad mogu vježbati u okolini u kojoj se osjećaju ohrabrenim i podržanim

KOMUNIKACIJA KAO LJUDSKO PRAVO

Informacije i komunikacija - uključujući kompjutersko umrežavanje - drastično su promijenile svijet u kojem živimo, doprinjele su razumijevanju ili uništenju, donjele znanje, istinu i inspiraciju ili zadržale znanje i širile neistine Pa ipak, većinu komunikacije, širom raspršene u društvu, kontroliraju profitne institucije, u kojima su većina muškarci, koje proizvode časopise, filmove, vijesti koje naglašavaju stereotipni izgled žene Komunikacija je dio ljudskog dostojanstva i potencijala te se neprestano mora unprijeđivati u svim razinama društva, a ne samo u elitnim patrijahalnim institucijama koje podržavaju status quo Nejednakost u pristupu komunikacijskim izvorima važno je pitanje za ljudski opstanak

Slijedeći izvadci pokazuju neke pozicije i akcije koje su poduzele žene u svijetu kako bi potaknule komunikaciju o svim ženskim ljudskim pravima, preko angažiranja povećanog pristupa, upotrebe i sudjelovanja na svim komunikacijskim tržištima uključujući kompjuterske mreže i medijske kanale

DEKLARACIJA IZ BANGKOKA

U 02 mj 1994 godine "Žensko udruženje za kršćansku komunikaciju" i "Woman's Tribune Center" organizirali su sastanak na kojem je prisustvovalo više od 400 žena iz medijskih organizacija i mreža iz više od 80 zemalja

"Kao zene koje radimo u komunikacijama vidimo jednu od naših uloga kao osiguravanje da ženski interesi, teznje i vizije budu centralno locirane i razglašene

Tako zvani mediji "glavne struje" su samo "muško oruđe" onih koji imaju moc Na višoj razini takve medije kontrolira "Sjever" te su nacionalno u rukama lokalne elite Pošto su sada strukturirani, mediji propagiraju neodrziv stil života, militarizam, rastuce osiromašenje i prodajni uzor koji pretvara ljude u konzumente, ne samo stvari vec i ideja i tehnologije žene, djeca i vecina muškaraca postaju nevidljivi i njihovi glasovi se više ne cuju Postoji stanoviti manjak poštovanja cjelovitosti i ponosa žene stereotipiziranje i dehumanizacija nas je pretvorila u robu Prekomjerna upotreba nasilja u medijima unistava osjecaje za humanost

Zbog svih ovih razloga, vrlo je važno promovirati oblike komunikacije koji ne samo da izazivaju patrijahalnu prirodu medija, vec ih decentraliziraju i demokratiziraju kako bi se napravili mediji koji ohrabruju dijaloge i debate, medije koji unapriđuju žensku i ljudsku kreativnost, medije koji potvrđuju zensku mudrost i znanje te kako bi ljude pretvorili u subjekte, a ne objekte ili mete komunikacije, medije koji odgovaraju na ljudske potrebe"

Jesen, 1995
Posljednjih 20 godina, svijet je doživio eksploziju na području komunikacije Sa kompjuterskom tehnologijom, satelitskom i kablovskom televizijom, globalni pristup komunikaciji se nastavlja širiti i rasti, stvarajući nove prilike za sudjelovanje žena u komunikaciji i javnim medijima te razglasavanje informacija o zenama S druge strane, globalne komunikacijske mreze su upotrebljavane za širenje stereotipne i ponizavajuce slike o ženama u komercijalne svrhe Sve dok zene ne pocnu jednako sudjelovati u područjima donošenja odluka i komunikacija, javnim medijima i umjetnosti, oni ce nastaviti krivo predstavljati zene, te ce nedostajati svjesnosti o zivotima zena Mediji imaju veliki potencijal za predstavljanje unapređenja žena, jednakosti zena i muškaraca opisivanjem zena i muskaraca na razlicit ali balansiran nacin, te postujuci dostojanstvo i vrijednosti ljudskog bica
Vlade, međunarodne zajednice i civilno društvo ukljucujuci nevladine organizacije i privatne sektore, pozvane su da poduzmu strategijsku akciju protiv stereotipiziranja žena i nejednakosti pristupa zena sudjelovanju u komunikacijskim sistemima, posebno u medijima

Point J - Žene i mediji
234 Posljednje desetljece napredak u informacijskoj tehnologiji, facilitirale su globalne komunikacijske mreze koje nadmašuju nacionalne granice te imaju utjecaj na javnu politiku, privatne stavove i ponasanja, posebno djece i mladih ljudi Za medije, svugdje postoji potencijal kojim se može dati prilog za unapređenje žena

235 Vise zena je napravilo karijeru u komunikacijskom sektoru, dok je manje zena doslo do pozicija na razini stvaranja odluka ili pozicija u vladi ili ostalim tijelima koji utjecu na politiku medija Manjak osjecajnosti za spol u medijima je dokazan neuspjehom eliminacije stereotipiziranja na bazi spola koje je prisutno u javnim i privatnim, lokalnim, nacionalnim i međunarodnim medijskim organizacijama

236 Nastavljanje projekcije negativne i degradirajuce slike zena u medijima i komunikacijama mora se prekinuti Elektronički mediji i mediji "papira", u vecini zemalja nedaju balansiranu sliku različitih života zena i doprinos drustvu za promjenu svijeta U dodatku, nasilni, degradirajuci ili pornografski mediji, isto tako negativno utječu na sudjelovanje zena u drustvu Programiranje koje pojacava tradicionalnu ulogu zene, može bi-

ti jednako ograničavajuce Širom svijeta, trend spram konzumacije kre irao je klimu u kojoj oglasi i komercijalne poruke vrlo često nepodobno ocrtavaju zene i djevojke kao konzumente i mete

237 Žene bi trebale biti osnažene unapređenjem svojih vještina, znanjem i pristupom informacijskoj tehnologiji To ce ojacati njihovu sposobnost da se bore protiv negativnog portretiranja zena na međunarodnoj razini i sposobnost navođenja primjera zloupotrebe moci vrlo važne industrije Samo-regulirajuci mehanizmi trebaju biti napravljeni tako da mogu eliminirati programe spolnih predrasuda

Mnogo žena, posebno u zemljama u razvoju, nije u mogucnosti efektivno pristupiti informacijskim "autoputima", pa stoga nemogu osnovati mreze koje ce im osigurati alternativne izvore informacija Zato žene trebaju biti ukljucene u procese odlučivanja kako bi u potpunosti mogle sudjelovati u razvoju novih tehnologija

238 Po pitanju mobilizacije medija, vlade bi trebale promovirati aktivnu i vidljivu politiku "vodece struje", spolnih perspektiva u politici i programima

ŽENSKI PROGRAM ANGAŽIRANJA ZA KOMPJUTERSKO UMREŽAVANJE

Razvoj kompjuterske tehnologije će služiti ženama ovisno o tome što sada izaberemo Možemo ostaviti konstantni razvoj Interneta muškarcima i ovjekovječiti izdvajanje žena ili se možemo uključiti u taj razvoj, za osposobljavnje svih žena

Dok većina žena nema pristup kompjuterskim mrežama, mnogo žena koje se aktivno služe kompjuterskim umrežavanjem su feministkinje koje su odlučile koristiti tu tehnologiju kako bi osposobile druge žene i inicirale angažiranje i programe treninga da bi ojačale pristup žena i upotrebu kompjuterske komunikacije za objavljivanje, diskusiju i očvršćenje koalicije

Mnoge dolje navedene organizacije se nalaze u biltenu "Woman's Tribune Center's Women Communicating Electronically", objavljenom u 02 mj 1995

ALAI - (Agencia Lationaomericana de Informacion) = je alternativna novinska agencija u latinskoj Americi Njeni programi ženskih ljudskih prava sintetiziraju i distribuiraju informacije o ženskim ljudskim pravima

kontakt Sally Burch e-mail sally@alai ecx ec

APC - (Association for Progressive Communication) - Društvo za progresivnu komunikaciju) = cilj APC mreže je razviti i omogućiti jeftiniju komunikaciju od telefona i telefaxa, za zemljopisno raspršene grupe koje se bave društvenim promjenama i problemima okoliša, kako bi mogle koordinirati svoje aktivnosti APC omogućuje pristup uslugama ljudima iz svih regija svijeta Usluge uključuju elektronsku poštu, konferencije, on-line baze podataka, vijesti te pristup Internetu APC je dala usluge i trening NVO skupovima koje su sponzorirali UN, kao što je Svjetska konferencija o ljudskim pravima u Beču i Četvrta Svjetska Konferencija Žena u Pekingu, te daje tehničku podršku ženskim grupama i postavlja kompjuterske konferencije o svjetskim skupovima i ostalim specifičnim ženskim temama APC ima puno pripojenih mreža kao Econnect (Češka), GLUK (Ukraina), ZaMir (zemlje bivše Jugoslavije), Green Spider (Mađarska) i GlasNet (bivši Sovjetski Savez)

Ženski program podrške umrežavanju

kontakt Sally Burch e-mail sally@alai ecx ec

APC regionalni program kompjuterskog umrežavanja za istoč nu Evropu

Ovoj mreži je svrha facilitacija ženskih NVO-a udružujući se sa globalnom ženskom zajednicom koja se koristi kompjuterskim mrežama

kontakt Edie Farwell e-mail efarwel@igc apc org

GWF (Global Fund for Women) = vjeruje da je pristup žena medijima i komunikaciji kritičan ako žene žele dati glas u javnosti i podignuti svoj status u društvu Već od početka 1988 kada je počela davati potpre, GWF je sa 10 000 $ podržala mnoge grupe koje koriste medije, e-mail ili Internet tehnologiju kako bi ojačale međunarodni ženski pokret

e-mail GWF@igc apc org

IWTC (International Woman's Tribune Center) = vidi e-mail kao važan dio cijele informacijske strategije Organizirala je niz informacijskih usluga na Četvrtoj Svjetskoj Konferenciji Žena u Pekingu, 1995 IWTC stavlja publikacije on-line, osigurava treninge i ohrabrenje drugim grupama šireći on line informacije kao dio svoje dugoročne strategije, kako bi izgradila institucionalni kapacitet između ženskih organizacija IWTC je informacijsko i komunikacijsko žarište za OFAN - Once and Future Action Network (mreža za buduće akcije), koalicija organizacija koje se bave spolovima, znanošću i tehnologijom

kontakt Alice Mastrangelo e-mail IWTC@igc apc org

ISIS - Isis International = 1992 u 08 mj, ISIS je preko "Komunikacijskog programa umrežavanja", započeo jednogodišnji pilot-projekt kompjuterskog umrežavanja za ženske mreže kako bi razvio lokalno-orijentirana kompjuterska umrežavanja između ženskih grupa na Filipinima Aktivnosti kojima se bave uključuju vijesti, trening, razvoj ljudskih izvora te razvoj mjerila kompjuterskog umrežavanja

kontakt Elizabeth Reyes e mail ISIS@phil gn apc org

Mujer a Mujer - Žena ženi = promovira upotrebu e-maila na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini kako bi razvila strategiju pomoću koje će se ljudi suočiti sa slobodom trgovine Mujer a Mujer nudi trening e-maila i kompjutera sa ženama iz sindikata lokalnih urbanih pokreta i kršćanskih zajednica u Kanadi i Mexicu

kontakt Lynda Yanz e-mail perg@web apc org
mam@laneta apc org

NEWW - Network of East West Woman (mreža istočno-zapadnih žena) = NEWW on-line je za članove NEWW i udružuje upotrebu e-maila kako bi povećala protok informacija i stvaranje diskusije o spolu i feminizmu u istočnoj Evropi NEWW ima svoju konferenciju na APC-u (apc woman eastwest) gdje članice objavljuju informacije o svojim aktivnostima, te društvenim i političkim uvijetima u društvima u kojima žive

kontakt Victoria Vrana e-mail neww@igc apc org

VSister - Virtualno Sestrinstvo = je globalna ženska mreža koja podržava Internet, te se zalaže za povećanje pristupa žena efektivnoj upotrebi kompjuterske komunikacije
Izvori VSister-a uključuju i APC konferenciju fokusiranu na to kako se ženske organizacije mogu efektivnije služiti kompjuterskim umrežavanjem, te priručnik ženskih organizacija koje su uključene u Internet komunikaciju i objavljivanje WWW (World Wide Web) arhivira informacije za žene, učestala pitanja i biltene VSister nudi usluge savjetovanja o informacijama kompjuterskih strategija, tehničku podršku i razvoj izvora kompjuterskih informacija

kontakt Barbara Ann O'Leary e-mail vsister@igc apc org

WOMAN - Woman Only Mail and News (Pošta i novosti samo za žene) = je neprofitna organizacija u Njemačkoj, započela radom 1995, podržava žene u upotrebi kompjuterskog umrežavanja Svojim članicama daje više od 90 konferencija samo za žene WOMAN nudi trening za žene i ženske grupe, podržava ih u postavi vlastitih konferencija na stranicama WWW-a

kontakt Sabine Stampfel e-mail info@woman de

WFS - Woman's Feature Service = su novinski članci koje su napisale žene novinarke na Karibima u latinskoj Americi, sjevernoj Africi, srednjem Istoku te južnoj i jugoistočnoj Aziji Članci su objavljeni na engleskom i španjolskom jeziku na APC mrežama

e-mail wfs@igc apc org

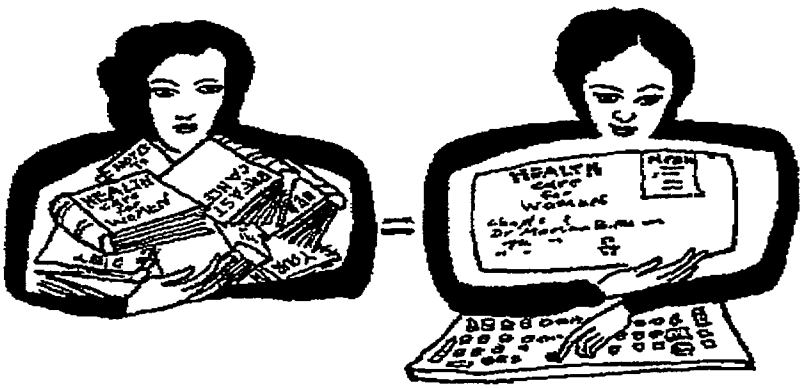

UČESTALA PITANJA O E-MAILU I KOMPJUTERSKOM UMREŽAVANJU

⊠ Koliko to košta? Da li je skupo?

Cijena varira ovisno o mreži na koju se priključite - članarina ovisi o uslugama i profitnim motivima onih koji vode mrežu - te o tome koliko dugo radite on-line Ako učestalo komunicirate sa ljudima izvan zemlje, kompjutersko umrežavanje bilo bi jeftinije od korištenja telefona, telefaxa ili poštarine

⊠ Da li su moje e-mail poruke stvarno privatne?

Nema garancije za apsolutnu privatnost Čim pošaljete svoju poruku preko Interneta, moguće je da će ona biti pročitana, ali je malo vjerovatno Možete kodirati (šifrirati), bilo koju informaciju ako želite da ostane tajna, koristeći se popularnim sigurnosnim software-om kao što je PGP (Pretty Good Privacy - prilično dobra privatnost) Isto tako, ako dijelite e-mail račun sa suradnicima, jedino se možete pouzdati da će oni poštovati vašu privatnost, te da neće čitati vaše poruke

⊠ Ima toliko dostupnih informacija, kako da pronađem one koje su meni potrebne?

Ne paničarite! Započnite polako, postepeno ćete naučiti identificirati informaciju koja je istinski korisna za vas ili vašu organizaciju ili pak informaciju koju treba izbrisati ili ignorirati Uložite svoje vrijeme i pogledajte liste konferencija, diskutirajte o svojim problemima sa drugim ljudima i zatražite podršku

⊠ Kako mogu pronaci druge ženske organizacije koje koriste e-mail?

Najbolji način traženja e-mail adresa je preko informacija koje su poslane direktno vama, ili iz posjetnica, telefonskih razgovora, pisama, e-mail poruka ili direktnog razgovora Možete zatražiti i pomoć slanjem poruka na konferenciju o prikupljanju fondova kako bi pronašli organizacije koje fondiraju ženske projekte u zemljama bivše Jugoslavije

⊠ Kako mogu pronaći konferencije na materinjem jeziku?

Kao i pronalaženje informacija na kompjuterskim mrežama, najlakši način da pronađete konferencije na vašem jeziku je da pitate poznate, provedete neko vrijeme istražujući što je dostupno ili da pošaljete poruku vašem SYSOP-u na konferenciju tražeći pomoć

⊠ Da li se mogu poslati e-mail poruke koje nisu na latinici?

To je moguće ali vam je potreban specijalni software program, pa provjerite sa vašim SYSOP-om, Isto tako razgovarajte sa ljudima kojima šaljete poruke i provjerite da li oni mogu primati poruke koje nisu na latinici

⊠ Koliko kompjuterskog znanja je potrebno da bi se mogli služiti Internetom?

Nije vam potrebno neko predznanje da bi se služili Internetom Kada ste spremni početi, pronađite nekog ko će vas naučiti osnovnim stvarima o kompjuterima (kako ćete ga upaliti, kako ćete dokument kreirati, otvoriti, ispisati i izbrisati), te osnovama e-maila (slanje i primanje poruka) Nakon toga trebate vježati, vježbati, vježbati

⊠ Što da radim ako se poslane e-mail poruke vracaju natrag?

Najčešće ćete naći informaciju "korisnik nepoznat", pa provjerite da li ste ispravno napisali adresu, ako jeste pošaljite opet Drugo može biti "domaćin nepoznat", što znači da nije pronađen kompjuter na kojem je locirana adresa Može značiti i to da taj kompjuter nije radio u trenutku kada je poruka pokušala proći Pokušajte ponovo poslati poruku Ako vam se poruka opet vrati, zatražite pomoć od vašeg SYSOP-a

⊠ Da li e-mail zamjenjuje direktnu komunikaciju?

Korištenje e maila za komuniciranje je slično korištenju telefona E-mail nam osigurava da ostanemo u vezi i kada se ne viđamo

☒ Nitko ne odgovara na moje poruke na konferencijama Da li ljudi uopće čitaju konferencijske poruke?

Možda je to odraz našeg prenapućenog rasporeda u kojem nemamo mnogo vremena za komunikaciju, ili ljudi nisu u blizini svojih kompjutera, ili pak činjenica da postoji toliko dostupnih informacija da jednostavno ne stignemo odgovoriti na sve što nas zanima Provjerite da li ste zatražili odgovore, može se dogoditi da ljudi čitaju vaše poruke kao novinske članke - uzimaju to kao informaciju, a ne kao poziv na diskusiju

☒ Što se događa ako se veza prekine ili se modem slučajno isključi?

Ne brinite! Ništa strašno - no ako ste pisali poruku on-line i niste ju pospremili, onda će ta poruka nestati

☒ Poslala sam poruku na konferenciju i netko je odgovorio uvredama i teškim riječima Što da radim?

Kao i u realnom životu, nitko vas nema pravo uznemiravati ili ometati na vašim kompjuterskim mrežama Ako se to dogodi kontaktirajte vaš SYSOP ili objavite taj događaj na nakoj konferenciji

Akcije za veće beneficije kompjuterskih mreža

Kako Internet i e-mail nisu dostupni većini stanovništva u našim zajednicama, važno je da oni koji imaju pristup kompjuterskim mrežama nastave dijeliti informacije sa onima koji nemaju Trebali bi razviti mehanizme za širenje informacija i djelovati kreativno u uspostavljanju veza sa ostalim medijskim tržištima Internet je društveni javni prostor koji bi više žena trebalo uoptrebljavati i razvijati

Internet i e-mail su često opisani kao komunikacijska potpora za facilitaciju suradnje To se ne dešava automatski već naše vrijednosti određuju da li ta potpora ruši barijere među ženama ili ih gradi To će postati potpora za uključivanje, ako

žene koje imaju pristup tehnologiji izaberu i ostanu vjerne participativnoj komunikaciji

Slijedeće predložene akcije povezuju objavljivanje, trening, angažiranje i povezivanje sa ostalim medijskim tržištima

- vježbajte, budite kreativne, naučite niz mogućnosti koje pruža e-mail ili Internet

- podijelite svoje znanje sa drugim ženama - naučite prijateljice ili suradnice

- započnite svoj vlastiti ženski program podrške kompjuterskog umrežavanja

- postavite kompjutersku konferenciju na materinjem jeziku sa temama koje vas interesiraju

- otvorite javna mjesta gdje ljudi mogu imati pristup e-mailu ili Internetu, npr potaknite lokalne knjižnice da otvore besplatan pristup e mailu, ili otvorite **cybercafe** (mjesto gdje prijatelji mogu popiti kavu i koristit Internet)

- napravite dostupnim vaš e-mail račun ženama koje nemaju e-mail kako bi mogle objaviti svoje članke

- naučite ili potaknite drugu ženu da postane operator sistema (SYSOP) na vašoj mreži

- započnite ženski-centrirani BBS

- objavite materijale koji su pogodni potrebama žena u vašoj zajednici

- angažirajte se za trening o osjetljivosti spolova koje je neophodno za sve SYSOP-e i moderatore konferencija

- budite aktivne i udružite se sa organizacijama koje ojačavaju i osposobljavaju žensku komunikaciju, kao što je Woman's Association for Christian Communications (Udruženje žena za kršćansku komunikaciju), APC program podrške za umrežavanje, AMARC (Svjetsko udruženje radio amatera)

⊠ prevedite materijale koje nađete na Internetu i distribuirajte ih ženama u vašoj zajednici

⊠ ponudite medijima programe opismenjavanja za žene i djevojke kako bi im pomogle i ohrabrile da i one sudjeluju u razmjeni informacija

Najvažnije je započeti raditi stvari na drugačiji način - sada kada imate ideje, provedite ih Vježbajte i budite uporne kako bi se i vaš glas čuo kroz proizvodnju i distribuciju feminističkog znanja preko kompjuterskih mreža

Ugnjetavanje kao što je seksizam, nacionalizam, te klasne razlike ovjekovječuju nejednakosti razaranjem individualnog smisla za moć, otežavajući grupnu solidarnost i huškanje grupa jedne protiv drugih Kako smo utvrdili presudne stvari te istražili upotrebu informacijske tehnologije u službi društvene pravde, očito je da će se razlike između "informacija bogatih" i "informacija siromašnih" sve više povećavati i samim time ovjekovječiti marginalizacija Žene moraju osigurati svoje ljudsko pravo pristupa informaciji i istaknuti žensko mišljenje o svakom pitanju

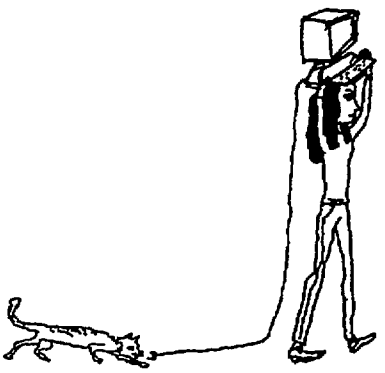

"Žene su toliko duboko zašle u sistem Interneta, Weba, Gophera, e-maila - tako blizu centra, da se ne mogu otisnuti ka marginama, kako bi promatrale akcije drugih"

- Duston Spear, umjetnica, aktivistkinja i majka,
"Woman in Black" New York

RJEČNIK

A

ARCHIE = usluga koja vam pomaže da pronađete potrebne informacije tražeci kroz baze podataka širom svijeta, tražeći dokumante koji odgovaraju vašem opisu

B

BAZE PODATAKA = zbirka pohranjenih informacija koje se mogu složiti ili pretražiti na bezbroj načina

BBS
(bulletin board system) = bulletin board - oglasna ploča To je program kompjutera domacina koji omogucuju da se poruke sačuvaju i prenesu članovima mreže

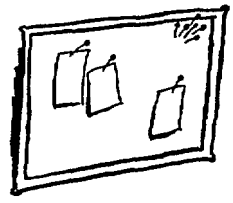

BROWSING = pretraživanje, u kompjuterskom rječniku "prekopavanje", "istraživanje" - dokumenata, informacija

C

CYBERCAFE = kafić ugodne atmosfere u kojem ljudi mogu popiti kavu i ujedno raditi na kompjuteru tj imati pristup Internetu
Takvi "kafići" su uglavnom profitna poduzeća Jako su popularni u zapadnoj Evropi i sjevernoj Americi To je jedan od načina kako ljudi mogu naučiti o Internetu i koristiti njegove usluge ako nemaju vlastiti kompjuter

D

DESKTOP = uobičajeni kompjuteri standardne veličine, u uredima, organizacijama fakultetima
engl DESK - stol,
TOP - vrh

DIREKTORIJ = uputa, priručnik, putokaz, imenik - direktorij - u kompjuterskom rječniku može se dočarati kao mnogo ormara - direktorija, u velikoj sobi - kompjuteru
(svaka soba ima ormare (direktorije), koji imaju ladice (pod-direktorije), koji sadrže dokumente)

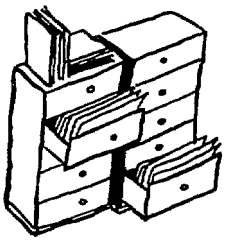

DISKETA = posebno dizajnirana pločica na kojoj može biti pohranjen software ili na koju se mogu pohraniti dokumenti

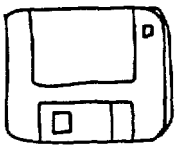

DOKUMENT = engl FILE - dosje, spis, dokument zbirka informacija sačuvana u takvom obliku, da s njima možemo raditi pomoću kompjutera One su sačuvane ili na disketi ili na baznoj kompjuterskoj jedinici - kompjuteru

DOWNLOAD = kopirati dokument sa nekog kompjutera, i sačuvati ga na vlastitom kompjuteru

E

E-MAIL ili elektronska pošta = razmjena privatnih poruka ili dokumenata preko kompjuterske mreže

E-MAIL ADRESA = jedinstveno ime koje uključuje "broj" vašeg računa ili korisničko ime mreže kojoj pripada
- Kathryn@zamir-zg ztn apc org
- 6758483@ftp edu

Ako želite da vam ljudi šalju e-mail poruke moraju znati vašu adresu

E-MAIL RAČUN = vaše jedinstveno ime na kompjuteru domaćinu lokalne mreže, obično se sastoji od vašeg korisničkog imena

- Vlasta H

F

FTP = engl FILE TRANSFER PROTOCOL (protokol prenošenja dokumenta) To je standardni način za kompjutere kako bi razmijenili dokumente (upload ili download)
Neki od popularnih protokola su Zmodem, Xmodem i Kermit

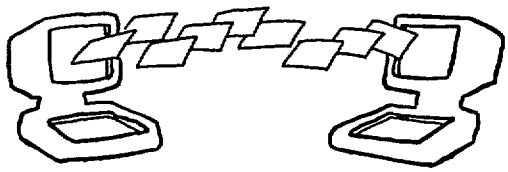

G

GOPHER = međusobno povezani sistem na bazi menu-a pomoću kojeg možete lakše doći do informacija na Internetu

H

HARDWARE = mehaničko-elektronički dijelovi kompjutera (tastatura, ekran, matična ploča, modem)

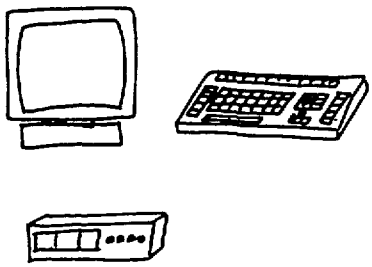

HYPERTEXT = tehnologija na WWW-u koja vam omogućuje kompleksno traženje informacija na Internetu

I

INTERNET = mreža kompjuterskih mreža koja spaja vladine, vojne, edukacijske i komercijalne institucije, te građane sa širokim spektrom kompjuterskih usluga, izvora i informacija

ISPISATI = dati naredbu kompjuteru za ispis nekog dokumenta na papir pomoću pisača

K

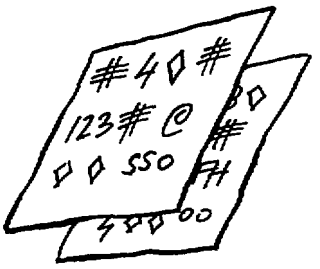

KODIRATI = šifrirati dokument kako bi povećali privatnost

KOMPJUTER DOMACIN = kompjuter koji nazovete kako biste razmijenili poruke ili koristili Internet usluge Oni se razlikuju po uslugama koje nude, neki koriste BBS program, a neki su direktno spojeni na Internet

KOMPJUTERSKA MREŽA = kompjutersku mrežu čine međusobno spojeni kompjuteri koji razmijenjuju informacije Postoje različite vrste mreža Internet je vrsta mreže koja dozvoljava bilo kojem kompjuteru na mreži da komunicira sa bilo kojim drugim Mreže se koriste i za obraćanje organizacijama, kompanijama, grupama ili individualcima koji vode kompjuter domaćin, ili poslužitelju Internet usluga uključujući e-mail, traženje kroz baze podataka, USENET, te pristup www u

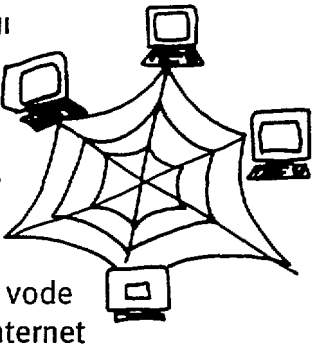

KOMPJUTERSKO UMREŽAVANJE = korištenje kompjuterskih mreža za komunikaciju, razmjenu informacija, kako bi podržali osobne ili poslovne ciljeve

KOMUNIKACIJSKI SOFTWARE = instrukcije koje omogućuju vašem kompjuteru da razmjeni informacije sa kompjuterom domaćinom Na primjer, Cross Point je komunikacijski software, uobičajen za ZTN mrežu

KONFERENCIJE = ponekad pod imenom USENET grupa ili NEWSGROUP To je prostor u kompjuterskim mrežama gdje ljudi mogu diskutirati o specifičnoj temi

L

LAPTOP = modernizirani, lako prenosivi kompjuteri koji zauzimaju malo prostora, uglavnom služe za rad na putovanju, izvan ureda
- engl LAP - koljena,
TOP - vrh

M

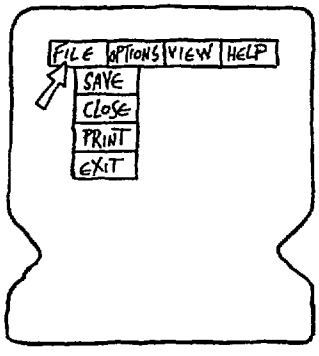

MENU = instrukcije za kompjuter koje su prezentirane kao izbori To je veliki napredak od vremena kada ste morali upisati i zapamtiti svaku instrukciju

MODEM = sprava koja spaja telefonsku liniju na vaš kompjuter, što omogućuje razmjenu poruka sa vašom kompjuterskom mrežom

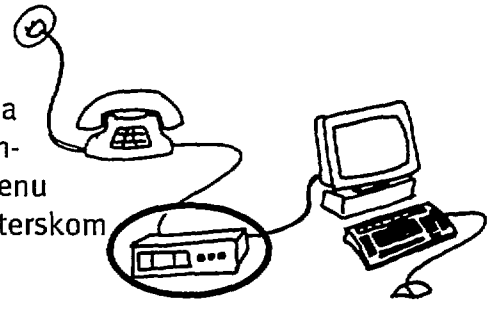

MODERATOR = osoba koja usmjerava tijek diskusije na konferencijama, stavlja zagubljene poruke na prava mjesta, posreduje kada je netko verbalno napadnut, a može i poticati sudjelovanje u konferencijama

N

NAVIGACIJA = premještanje podataka iz jednog direktorija u drugi

O

ODJAVITI = zatražiti prestanak primanja konferencija

OFF-LINE = kada ste "van linije", tj niste spojeni telefonskom vezom sa kompjuterom domaćinom

ON-LINE = kada ste "na vezi", tj telefonski spojeni sa kompjuterom domaćinom

ON-LINE SERVIS = zbirka usluga dostupna preko kompjuterskih mreža koje nudi e-mail, konferencije, Telnet, Gopher, Archie, Veronica, WAIS, WWW

P

PISAČ = engl PRINTER - sprava koja služi za ispis dokumenata

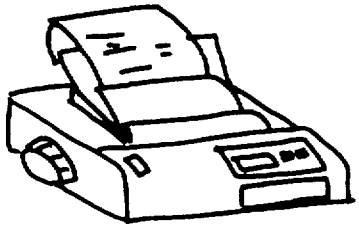

PRETPLATITI = zatražiti konferenciju, primati poruke koje su na njoj

S

SERVER = kompjuter koji ima izvore koje vi želite koristiti

SOFTWARE = "kompjuterski program" - instrukcije za funkcije koje želite izvesti na vašem kompjuteru Uobičajeni software uključuje i tekst procesore, komunikacijski software, tablično-kalkulatorski software, baze podataka

SYSOP = osoba odgovorna za kompjuter domaćin To je osoba koju tražite za pomoć pri korištenju e-maila ili ostalih Internet usluga - SYStem OPerator

T

TELNET = usluga pomoću koje se možete povezati sa programima ili koristiti program sa nekog server-a s kojim niste direktno povezani

TRANSFER DOKUMENATA = kopiranje dokumenata s jednog kompjuterskog sistema na drugi

U

UPLOAD = poslati dokument sa vašeg kompjutera na neki drugi

USENET = neformalna grupa sistema koja razmjenjuje vijesti kroz zbirku od preko 5 000 diskusijskih grupa o nezamislivom broju raznih tema

V

VERONICA = usluga koja vam omogućava pronalaženje potrebne informacije na Internetu, prateći sve Gopher-ove menu-e

W

WAIS = sistem dizajniran za povrat informacija od baza podataka širom svijeta, tražeći kroz sadržaj dokumenta

WWW = usluga Interneta koja ujedinjuje tekst, grafiku i zvuk To je hypertext sistem i sistem multi medija, koji vam pomaže da lakše "prolazite" kroz Internet, čitate dokumente i "pristupite" likovima i zvuku koji su povezani za izvorom

STAR Projekt Delphi Internationala
Strategije, Trening, Angažiranost za Razumijevanje
Inicijativa žena za društvene promjene
u zemljama nasljednicama Jugoslavije

STAR projekt podržava nenacionalistički orijentirane ženske organizacije u Hrvatskoj, BiH i Makedoniji, te ohrabruje, daje tehničku i financijsku podršku određenim projektima, kao što su projekti planiranja dohotka i razvoja poduzetništva, projekti ženskog zdravlja, sprječavanja nasilja, mediji i komunikacije Grupe sa kojima STAR surađuje, kombiniraju te usluge sa angažmanom za društvene promjene, kroz svoje demokratski vođene organizacije koje su na usluzi multi-etničkim zajednicama

Od samog početka projekta, krajem 1994 godine, uz trogodišnji fond dobiven od USAID-a, koji otprilike iznosi 2,1 milion $, STAR projekt je podržan dobrovoljnim prilozima, značajnim volonterskim radom te značajnim doprinosom privatnih fondacija Ti privatni fondovi osnaženi su STAR-ovim programima te omogucuju rad STAR-a u Srbiji i Kosovu, promovirajući presudno značenje regionalne suradnje i razumijevanja

WASHINGTON DC, USA
Lael Stegall, Ko-direktorica
Claudia Crawford, Voditeljica projekta
Alexandra Detjens, Koordinatorica projekta

Delphi International/STAR Project
1828 L Street, Suite 900
Washington DC 20036
USA

Tel (202) 898-0950
Fax (202) 898-0885
E-mail ad@delphi-int org

ZAGREB, HRVATSKA
Jill Benderly, Ko-direktorica
Zvijezdana Schulz, Koordinatorica Financija

Delphi International/STAR Project
Kneza Mislava 11
10000 Zagreb
Hrvatska

Tel 385-1-413 848
Fax 385-1 413 490
E-mail star_zg@zamir-zg ztn apc org

SKOPJE, MAKEDONIJA
Edith Johnson, Koordinatorica
Ana Kajevska, Asistantica projekta

Delphi International/STAR Project
Bul Marks i Engels 1 5/I
91000 Skopje
Makedonija

Tel/fax 389-91-219 989
E-mail starmk@informa mk

SARAJEVO, BiH
Cressida Slote, Koordinatorica
Nedžma Džananović, Asistantica projekta

Delphi International/STAR Project
Obala Kulina Bana 4
71000 Sarajevo
BiH

Tel/fax 387-71 201 612
E-mail star_sa@zamir-sa ztn apc org

Literatura

Women in Grassroots Communication
Furthering Social Change
edited by Pilar Rinao
Sage Publications Inc , 1994

Feminism Confronts Technology
Judy Wacjman
The Pennsylvania State University Press 1991
University Park, Pennsylvania

Feminist Collections A Quarterly of
Women s Studies Resources
Women s Studies Librarian
University of Wisconsin System
Madison Wisconsin

Internet za neznalice (The Internet for Dummies)
John R Levine and Carol Baroudi
Znak, Zagreb (IDG Books Worldwide 1993
San Mateo, California)

Statements on Communication by the World Association
for Christian Communication 1993
World Association for Christian Communication
London, England

Computer Newsnote International Women s Tribune Center